

Službeni list

Europske unije

L 198

Hrvatsko izdanje

Zakonodavstvo

Godište 60.

28. srpnja 2017.

Sadržaj

I. Zakonodavni akti

UREDBE

- ★ Uredba (EU) 2017/1369 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU ⁽¹⁾ 1
- ★ Uredba (EU) 2017/1370 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2017. o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1683/95 o utvrđivanju jedinstvenog obrasca za vize 24

DIREKTIVE

- ★ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima 29

Ispravci

- ★ Ispravak Uredbe (EU) 2017/1128 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o prekograničnoj prenosivosti usluga internetskog sadržaja na unutarnjem tržištu (SL L 168, 30.6.2017.) 42

⁽¹⁾ Tekst značajan za EGP.

I.

(Zakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2017/1369 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 4. srpnja 2017.

o utvrđivanju okvira za označivanje energetske učinkovitosti i o stavljanju izvan snage Direktive 2010/30/EU

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 194. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Unija je predana izgradnji energetske unije s naprednom klimatskom politikom. Energetska učinkovitost ključan je element okvira klimatske i energetske politike Unije do 2030. te je najvažniji čimbenik za smanjenje potražnje za energijom.
- (2) Označivanjem energetske učinkovitosti kupcima se omogućuje da donose utemeljene odluke na temelju potrošnje energije proizvoda povezanih s energijom („proizvodi”). Informacijama o učinkovitim i održivim proizvodima povezanim s energijom znatno se doprinosi uštedi energije i smanjenju računa za potrošnju energije te se istodobno promiču inovacije i ulaganja u proizvodnju energetski učinkovitijih proizvoda. Poboljšanje učinkovitosti proizvoda povezanih s energijom putem utemeljene odluke kupaca te usklađivanje povezanih zahtjeva na razini Unije koriste i proizvođačima, industriji i općenito gospodarstvu Unije.
- (3) Komisija je preispitala učinkovitost Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ i utvrdila potrebu za ažuriranjem okvira za označivanje energetske učinkovitosti kako bi se poboljšala njegova učinkovitost.
- (4) Primjereno je zamijeniti Direktivu 2010/30/EU Uredbom koja u osnovi zadržava isto područje primjene, ali u kojoj se mijenjaju i poboljšavaju neke od odredaba kako bi se njihov sadržaj pojasnio i ažurirao, uzimajući u obzir tehnološki napredak u području energetske učinkovitosti proizvoda postignut posljednjih godina. Budući

⁽¹⁾ SL C 82, 3.3.2016., str. 6.⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 13. lipnja 2017. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 26. lipnja 2017.⁽³⁾ Direktiva 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o označivanju potrošnje energije i ostalih resursa proizvoda povezanih s energijom uz pomoć oznaka i standardiziranih informacija o proizvodu (SL L 153, 18.6.2010., str. 1.).

da je potrošnja energije prijevoznih sredstava za osobe ili robu izravno i neizravno uređena drugim zakonodavstvom i politikama Unije, primjereno je da ona ostanu izuzeta iz područja primjene ove Uredbe, što uključuje prijevozna sredstva s motorom koji stoji na istom mjestu tijekom rada, poput dizala, pokretnih stepenica i transportnih traka.

- (5) Primjereno je pojasniti da bi svi proizvodi stavljeni na tržište Unije prvi put, uključujući rabljene uvezene proizvode, trebali biti obuhvaćeni područjem primjene Uredbe. Međutim, proizvodi koji se stavljaju na tržište Unije drugi put ili ponovno ne bi trebali biti obuhvaćeni.
- (6) Uredba je odgovarajući pravni instrument jer se njome nameću jasna i detaljna pravila kojima se državama članicama onemogućuje različito prenošenje te se time osigurava viši stupanj usklađenosti u cijeloj Uniji. Usklađenim regulatornim okvirom na razini Unije umjesto na razini države članice smanjuju se troškovi proizvođača, osiguravaju jednaki tržišni uvjeti za sve i osigurava slobodno kretanje robe na unutarnjem tržištu.
- (7) Smanjivanje potražnje za energijom prepoznato je kao ključna aktivnost u europskoj strategiji energetske sigurnosti utvrđenoj u Komunikaciji Komisije od 28. svibnja 2014. Okvirnom strategijom za energetske uniju utvrđenom u Komunikaciji Komisije od 25. veljače 2015. dodatno su naglašeni načelo energetske učinkovitosti na prvom mjestu i potreba da se u potpunosti provede postojeće zakonodavstvo Unije u području energetike. Planom Okvirne strategije za energetske uniju utvrđenim u toj komunikaciji, predviđeno je preispitivanje okvira za energetske učinkovitost proizvoda u 2015. Ovom se Uredbom poboljšava zakonodavni i izvršni okvir za označivanje energetske učinkovitosti.
- (8) Poboljšanje učinkovitosti proizvoda povezanih s energijom putem utemeljene odluke kupaca od koristi je za gospodarstvo Unije, njime se smanjuje potražnja za energijom i štedi novac kupaca na računima za potrošnju energije, doprinosi inovacijama i ulaganju u energetske učinkovitost te omogućuje industrijama koje razvijaju i proizvode energetske najučinkovitije proizvode da ostvare konkurentsku prednost. Poboljšanjem se doprinosi i postizanju ciljeva energetske učinkovitosti Unije do 2020. i 2030., kao i ciljevima Unije u pogledu okoliša i klimatskih promjena. Nadalje, poboljšanjem se želi postići pozitivan učinak na okolišnu učinkovitost proizvoda povezanoga s energijom i njegovih dijelova, uključujući uporabu resursa koji nisu energija.
- (9) Ovom se Uredbom doprinosi razvoju energetske pametnih proizvoda, njihovu priznavanju od strane kupaca i trgovanju takvim proizvodima koji se mogu aktivirati tako da djeluju zajedno s drugim uređajima i sustavima, među ostalim sa samom energetskom mrežom, kako bi se poboljšala energetska učinkovitost ili ubrzalo uvođenje obnovljivih energija, smanjila potrošnja energije i ojačala inovativnost industrije Unije.
- (10) Pružanjem točnih, relevantnih i usporedivih informacija o specifičnoj potrošnji energije proizvoda povezanih s energijom, kupcima se olakšava odabir proizvoda koji tijekom uporabe troše manje energije i drugih bitnih resursa. Standardizirana obvezna oznaka za proizvode povezane s energijom učinkovito je sredstvo kojim se potencijalnim kupcima pružaju usporedive informacije o energetske učinkovitosti proizvoda povezanih s energijom. Uz oznaku bi trebao biti priložen informacijski list proizvoda. Oznaka bi trebala biti lako prepoznatljiva, jednostavna i sažeta. U tu bi svrhu na oznakama trebalo zadržati postojeći raspon boja od tamnozelene do crvene kao osnovu za informiranje korisnika o energetske učinkovitosti proizvoda. Kako bi oznaka bila od stvarne koristi kupcima koji traže uštedu energije i troškova, stupnjevi raspona oznaka trebali bi odgovarati važnosti uštede energije i troškova za kupce. Za većinu skupina proizvoda na oznaci bi, prema potrebi, uz raspon oznaka trebalo navesti i apsolutnu potrošnju energije kako bi se kupcima omogućilo predviđanje izravnog učinka njihovih odluka na račune za potrošnju energije. Međutim, nemoguće je pružiti istu informaciju za proizvode povezane s energijom koji sami ne troše energiju.
- (11) Pokazalo se da je za kupce troškovno učinkovito razvrstavanje s pomoću slova od A do G. Njegovom ujednačenom primjenom za sve skupine proizvoda namjerava se povećati transparentnost i razumijevanje kod kupaca. U slučajevima kad se zbog mjera za ekološki dizajn na temelju Direktive 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ proizvodi više ne mogu razvrstati u razred „E”, „F” ili „G”, ti bi razredi ipak trebali biti prikazani na oznaci u sivoj boji. U iznimnim i valjano utemeljenim slučajevima, kao što je nedovoljno ostvarivanje uštede kroz cijeli spektar od sedam razreda, oznaka bi trebala moći sadržavati manje razreda od uobičajenog raspona od A do G. U tim bi slučajevima raspon boja od tamnozelene do crvene trebalo zadržati na oznakama za preostale razrede i trebao bi se primjenjivati samo na nove proizvode koji se stavljaju na tržište ili puštaju u rad.

⁽¹⁾ Direktiva 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju (SL L 285, 31.10.2009., str. 10.).

- (12) Ako dobavljač stavlja proizvod na tržište, uz svaku jedinicu proizvoda trebala bi biti priložena oznaka u papirnatom obliku koja je u skladu sa zahtjevima relevantnoga delegiranog akta. U relevantnom delegiranom aktu trebao bi se navesti najučinkovitiji način izlaganja oznaka, uzimajući u obzir posljedice za kupce, dobavljače i trgovce te bi se moglo predvidjeti da je oznaka otisnuta na pakiranju proizvoda. Trgovac bi oznaku dostavljenu zajedno s jedinicom proizvoda trebao izložiti na mjestu koje se zahtijeva relevantnim delegiranim aktom. Izložena oznaka trebala bi biti jasno vidljiva i prepoznatljiva kao oznaka koja pripada dotičnom proizvodu, bez potrebe da kupac čita naziv robne marke i broja modela na oznaci, te bi trebala privlačiti pozornost kupca koji promatra izloženi proizvod.
- (13) Dostignućima u digitalnoj tehnologiji mogla bi se omogućiti uporaba elektroničkih oznaka kao nadopune otisnutoj oznaci energetske učinkovitosti, a da se ne utječe na obvezu dobavljača da zajedno sa svakom jedinicom proizvoda dostavi i otisnutu oznaku. Trgovci bi trebali moći preuzeti informacijski list proizvoda iz baze podataka o proizvodima.
- (14) Ako nije moguće izložiti oznaku energetske učinkovitosti, primjerice kod određenih oblika prodaje na daljinu, oglasa i tehničkih promidžbenih materija, potencijalnim kupcima trebali bi se navesti barem energetski razred proizvoda i raspon razreda energetske učinkovitosti dostupnih na oznaci.
- (15) Proizvođači na oznake energetske učinkovitosti odgovaraju razvojem i stavljanjem na tržište sve učinkovitijih proizvoda. Istodobno, oni nastoje obustaviti proizvodnju manje učinkovitih proizvoda, na što ih potiče zakonodavstvo Unije u području ekološkog dizajna. Zbog tog se tehnološkog razvoja većina modela proizvoda nalazi u najvišim razredima oznaka energetske učinkovitosti. Kako bi se kupcima omogućilo da primjereno usporede proizvode, potrebno je uvesti dodatne načine razlikovanja proizvoda, zbog čega nastaje potreba za promjenom vrijednosti oznaka. Ovom bi se Uredbom stoga trebali utvrditi detaljni načini promjene vrijednosti kako bi se što je više moguće povećala pravna sigurnost za dobavljače i trgovce.
- (16) Za nekoliko oznaka uspostavljenih delegiranim aktima donesenima na temelju Direktive 2010/30/EU proizvodi su dostupni samo ili većinom u najvišim razredima. Time se smanjuje učinkovitost oznaka. Razredi na postojećim oznakama, ovisno o skupini proizvoda, imaju različite raspone, pri čemu najviši razred može biti bilo koji razred od A do A+++. Kao rezultat toga, kad kupci uspoređuju oznake za različite skupine proizvoda, moglo bi ih se navesti da povjeruju da za određenu oznaku postoje bolji energetski razredi od onih koji su prikazani. Kako bi se izbjegla takva moguća zabuna, primjereno je kao prvi korak provesti početnu promjenu vrijednosti postojećih oznaka, kako bi se osigurao ujednačen raspon od A do G za tri kategorije proizvoda na temelju ove Uredbe.
- (17) Označivanje energetske učinkovitosti proizvoda za zagrijavanje prostora i vode uvedeno je tek nedavno i tehnološki napredak u tim skupinama proizvoda relativno je spor. Trenutačnim sustavom označivanja jasno se razlikuju tehnologije koje upotrebljavaju konvencionalna fosilna goriva te u najboljem slučaju pripadaju razredu A od tehnologija koje upotrebljavaju obnovljivu energiju, koje su često znatno skuplje, a za koje su rezervirani razredi A+, A++ i A+++. Već je moguće postići znatnu uštedu energije uporabom najučinkovitijih tehnologija koje upotrebljavaju fosilna goriva, zbog čega bi bilo primjereno i dalje ih promicati kao razred A. Kako će se tržište proizvoda za grijanje prostora i vode sporo okretati prema obnovljivim tehnologijama, primjereno je oznakama za te proizvode kasnije promijeniti vrijednost.
- (18) Nakon početne promjene vrijednosti, učestalost daljnjih promjena vrijednosti trebala bi biti određena upućivanjem na postotak prodanih proizvoda razvrstanih u najviše razrede. Daljnja promjena vrijednosti u obzir bi trebala uzeti brzinu tehnološkog napretka i potrebu da se izbjegne prekomjerno opterećenje dobavljača i trgovaca, posebice malih poduzeća. Stoga bi poželjno bilo da učestalost promjena vrijednosti bude otprilike svakih 10 godina. Oznaka s novom promijenjenom vrijednošću trebala bi ostavljati najviši razred prazan kako bi se potaknuo tehnološki napredak, omogućila regulatorna stabilnost, ograničila učestalost promjene vrijednosti te omogućili razvoj i prepoznavanje sve učinkovitijih proizvoda. U iznimnim slučajevima, kad se očekuje da će se tehnologija brže razvijati, niti jedan proizvod ne bi trebao biti razvrstan u dva najviša razreda u trenutku uvođenja oznake s novom promijenjenom vrijednošću.
- (19) Prije promjene vrijednosti Komisija bi trebala provesti odgovarajuću pripremnu studiju.
- (20) Kad se promijeni vrijednost oznake za neku skupinu proizvoda, zabune kupaca trebalo bi izbjeći zamjenom oznaka na dotičnim proizvodima izloženim u trgovinama u kratkom vremenskom roku i organiziranjem prikladnih kampanja za informiranje potrošača u kojima se jasno navodi da je uvedena nova verzija oznake.

- (21) U slučaju oznaka s promijenjenom vrijednošću dobavljači bi tijekom određenog razdoblja trgovcima trebali dostavljati i postojeće oznake i oznake s promijenjenom vrijednošću. Zamjena postojećih oznaka na izloženim proizvodima, među ostalim na internetu, oznakama s promijenjenom vrijednošću trebala bi se izvršiti što je brže moguće nakon datuma zamjene navedenog u delegiranom aktu o oznakama s promijenjenom vrijednošću. Trgovci ne bi smjeli izlagati oznake s promijenjenom vrijednošću prije datuma zamjene.
- (22) Potrebno je osigurati jasnu i razmjernu raspodjelu obveza koje odgovaraju ulozi svakog subjekta u opskrbnom i distribucijskom procesu. Gospodarski subjekti trebali bi biti odgovorni za usklađenost u vezi sa svojom ulogom u opskrbnom lancu te bi trebali osigurati da na tržište stavljaju samo one proizvode koji su u skladu s ovom Uredbom i delegiranim aktima donesenim na temelju ove Uredbe.
- (23) Kako bi kupci zadržali povjerenje u oznake energetske učinkovitosti, za proizvode povezane s energijom i proizvode koji nisu povezani s energijom ne bi smjela biti dopuštena uporaba drugih oznaka koje oponašaju oznaku energetske učinkovitosti. Ako proizvodi povezani s energijom nisu obuhvaćeni delegiranim aktima, države članice trebale bi moći zadržati ili uvesti nove nacionalne sustave za označivanje takvih proizvoda. Iz istog razloga ne bi smjele biti dopuštene dodatne oznake, znakovi, simboli ili natpisi koji bi kupce mogli dovesti u zabludu ili zbuniti u vezi s potrošnjom energije za dotični proizvod. Ne bi se smjelo smatrati da oznake predviđene na temelju zakonodavstva Unije poput označivanja guma s obzirom na učinkovitost potrošnje goriva i druge okolišne parametre te dodatne oznake kao što su EU Energy Star i znak za okoliš EU-a dovode u zabludu ili zbunjuju.
- (24) Kupcima se sve više nude ažuriranja softvera ili ugrađenih programa za njihove proizvode nakon što su ti proizvodi stavljeni na tržište i u uporabu. Iako se takvim ažuriranjima obično namjerava poboljšati rad proizvoda, njima se može utjecati i na energetske učinkovitosti i druge parametre proizvoda navedene na oznaci energetske učinkovitosti. Ako su te promjene na štetu onoga što je navedeno na oznaci, kupce bi trebalo obavijestiti o tim promjenama te bi im trebalo dati mogućnost prihvatanja ili odbijanja tog ažuriranja.
- (25) Kako bi se osigurala pravna sigurnost, potrebno je pojasniti da se pravila za nadzor tržišta Unije i kontrolu proizvoda koji ulaze na tržište Unije, a koja su predviđena u Uredbi (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, primjenjuju na proizvode povezane s energijom. S obzirom na načelo slobodnog kretanja robe nužno je da tijela država članica za nadzor tržišta učinkovito surađuju. Takva suradnja u području označivanja energetske učinkovitosti trebala bi se ojačati potporom Komisije u okviru skupina za administrativnu suradnju (AdCos) u području ekološkog dizajna i označivanja energetske učinkovitosti.
- (26) U prijedlog Komisije za novu uredbu o tržišnom nadzoru proizvoda integrirane su odredbe Uredbe (EZ) br. 765/2008, Direktive 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ te nekoliko zakonodavnih akata Unije o usklađivanju u određenom sektoru. U prijedlog su uključene odredbe o zaštitnim klauzulama sadržane u Odluci br. 768/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾ koje bi se primjenjivale na sve zakonodavne akte Unije o usklađivanju. Sve dok su zakonodavci još razmatraju novu uredbu, primjereno je upućivati na Uredbu (EZ) br. 765/2008 i uključiti zaštitne klauzule u ovu Uredbu.
- (27) Aktivnosti nadzora tržišta obuhvaćene Uredbom (EZ) br. 765/2008 nisu usmjerene isključivo na zaštitu zdravlja i sigurnosti, već su primjenjive i na izvršavanje zakonodavstva Unije kojim se nastoje zaštititi drugi javni interesi, uključujući energetske učinkovitosti. U skladu s Komunikacijom Komisije pod naslovom „20 djelovanja za sigurnije i usklađene proizvode za Europu: višegodišnji akcijski plan za nadzor proizvoda u EU-u” od 13. veljače 2013., opća metodologija procjene rizika Unije ažurirana je tako da su njome obuhvaćeni svi rizici, među ostalim oni koji se odnose na označivanje energetske učinkovitosti.
- (28) Za usklađenu i troškovno učinkovitu aktivnost nadzora tržišta diljem Unije potrebno je i dobro strukturirano, sveobuhvatno arhiviranje i razmjena svih važnih informacija među državama članicama o nacionalnim aktivnostima u tom kontekstu, među ostalim upućivanje na obavijesti koje se zahtijevaju ovom Uredbom. Baza

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13.8.2008., str. 30.).

⁽²⁾ Direktiva 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. prosinca 2001. o općoj sigurnosti proizvoda (SL L 11, 15.1.2002., str. 4).

⁽³⁾ Odluka br. 768/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o zajedničkom okviru za stavljanje na tržište proizvoda i o stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 93/465/EEZ (SL L 218, 13.8.2008., str. 82.).

podataka informacijskog i komunikacijskog sustava za tržišni nadzor (ICSMS) koju je uspostavila Komisija pogodna je za svrhu stvaranja potpune baze podataka s informacijama o nadzoru tržišta te bi njezinu uporabu stoga trebalo snažno poticati.

- (29) Kako bi se uspostavio koristan alat za potrošače, omogućili alternativni načini za trgovce da primaju informacijske listove proizvoda, olakšalo praćenje usklađenosti i pružili ažurirani tržišni podaci za regulatorni postupak o revizijama oznaka i informacijskih listova za određene proizvode, Komisija bi trebala uspostaviti i održavati bazu podataka o proizvodima koja bi se sastojala od dijela dostupnoga javnosti i dijela koji se odnosi na usklađenost te koja bi trebala biti dostupna putem internetskog portala.
- (30) Ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu nadzora tržišta i obveze dobavljača da provjere usklađenost proizvoda, dobavljači bi potrebne informacije o usklađenosti proizvoda trebali staviti na raspolaganje u elektroničkom obliku u bazi podataka o proizvodima. Informacije relevantne za potrošače i trgovce trebale bi biti javno dostupne u dijelu baze podataka o proizvodima dostupnom javnosti. Te bi informacije trebale biti javno dostupne kao otvoreni podaci kako bi se dizajnerima mobilnih aplikacija i drugim alatima za usporedbu dala mogućnost da ih upotrebljavaju. Jednostavan izravan pristup dijelu baze podataka o proizvodima dostupnom javnosti trebao bi se olakšati alatima usmjerenima na korisnike, kao što je dinamična oznaka za brzi odgovor (QR oznaka) uključen na otisnutoj oznaci.
- (31) Dio baze podataka o proizvodima koji se odnosi na usklađenost trebao bi podlijegati strogim pravilima o zaštiti podataka. Potrebni posebni dijelovi tehničke dokumentacije u dijelu koji se odnosi na usklađenost trebali bi biti dostupni i tijelima za nadzor tržišta i Komisiji. Kada su neke tehničke informacije tako osjetljive da ih ne bi bilo primjereno uključiti u kategoriju tehničke dokumentacije kako je navedena u delegiranim aktima donesenima na temelju ove Uredbe, tijela za nadzor tržišta trebala bi zadržati ovlast pristupa tim informacijama kada je to potrebno u skladu s obvezom suradnje dobavljača ili njihovim dobrovoljnim učitavanjem dodatnih dijelova tehničke dokumentacije u bazu podataka o proizvodima.
- (32) Kako bi baza podataka o proizvodima bila od koristi što je prije moguće, registracija bi trebala biti obvezna za sve modele čije su jedinice stavljene na tržište od datuma stupanja na snagu ove Uredbe. Za modele čije su jedinice stavljene na tržište prije datuma stupanja na snagu ove Uredbe, ali koji se više ne stavljaju na tržište, registracija bi trebala biti neobavezna. Trebalo bi se osigurati odgovarajuće prijelazno razdoblje za razvoj baze podataka te kako bi se dobavljačima omogućilo da se usklade s obvezom registracije. Pri svakoj promjeni na proizvodu već dostupnom na tržištu koja je relevantna za oznaku i informacijski list proizvoda, proizvod bi se trebao smatrati novim modelom i dobavljač bi ga trebao registrirati u bazi podataka o proizvodima. Komisija bi, u suradnji s tijelima za nadzor tržišta i s dobavljačima, trebala posvetiti posebnu pozornost prijelaznom procesu do pune provedbe dijela baze podataka o proizvodima dostupnoga javnosti i dijela koji se odnosi na usklađenost.
- (33) Sankcije primjenjive za kršenja odredaba ove Uredbe i delegiranih akata donesenih na temelju ove Uredbe trebale bi biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.
- (34) Kako bi se promicala energetska učinkovitost, ublažavanje klimatskih promjena i zaštita okoliša, države članice trebale bi moći stvoriti poticaje za uporabu energetski učinkovitih proizvoda. Države članice slobodno odlučuju o naravi tih poticaja. Takvi poticaji trebali bi biti u skladu s pravilima Unije o državnim potporama i ne bi smjeli predstavljati neopravdane tržišne prepreke. Ovom se Uredbom ne dovodi u pitanje ishod bilo kojeg budućeg postupka za dodjelu državne potpore koji može biti pokrenut u skladu s člancima 107. i 108. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) u odnosu na takve poticaje.
- (35) Potrošnja energije, učinkovitost i druge informacije o proizvodima obuhvaćenima zahtjevima za određene proizvode iz ove Uredbe trebali bi se izmjeriti primjenom pouzdanih, točnih i ponovljivih metoda kojima se uzimaju u obzir općenito priznate najmodernije metode mjerenja i izračuna. U interesu pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta, trebalo bi uskladiti norme na razini Unije. Takvim metodama i normama trebalo bi se u mjeri u kojoj je to moguće uzimati u obzir stvarnu uporabu dotičnog proizvoda, one bi trebale odražavati ponašanje prosječnog potrošača i biti stabilne kako bi se njima suzbilo namjerno i nenamjerno zaoblazanje mjera. U oznakama energetske učinkovitosti trebala bi se odražavati komparativna učinkovitost stvarne uporabe proizvoda, u okviru ograničenja zbog potrebe za pouzdanim i ponovljivim laboratorijskim testiranjem. Stoga se dobavljačima ne bi smjelo dopustiti da uključe softver ili hardver kojima se automatski mijenja učinkovitost proizvoda u uvjetima ispitivanja. U nedostatku objavljenih normi u trenutku primjene zahtjeva za određene

proizvode, Komisija bi u *Službenom listu Europske unije* trebala objaviti prijelazne metode mjerenja i izračuna u odnosu na te zahtjeve za određene proizvode. Kad se upućivanje na takvu normu objavi, usklađenost s njom trebala bi stvoriti pretpostavku usklađenosti s metodama mjerenja za te zahtjeve za određene proizvode usvojene na temelju ove Uredbe.

- (36) Komisija bi trebala osigurati dugoročan plan rada za preispitivanje oznaka za određene proizvode, povezane s energijom, uključujući okvirni popis daljnjih proizvoda povezanih s energijom za koje bi se mogla uvesti oznaka energetske učinkovitosti. Na početku provedbe plana rada trebalo bi izvršiti tehničku, okolišnu i gospodarsku analizu dotičnih skupina proizvoda. U okviru te analize trebale bi se razmotriti dodatne informacije, među ostalim mogućnost i troškovi pružanja informacija potrošačima o radu proizvoda povezanoga s energijom, kao što su njegova potrošnja energije, trajnost ili učinkovitost u pogledu okoliša, u skladu s ciljem promicanja kružnoga gospodarstva. Takvim dodatnim informacijama trebala bi se poboljšati razumljivost i učinkovitost oznake za potrošače te ne bi smjelo biti nikakvoga negativnog utjecaja na potrošače.
- (37) Dobavljači proizvoda stavljenih na tržište u skladu s Direktivom 2010/30/EU prije datuma stupanja na snagu ove Uredbe i dalje bi trebali podlijeđati obvezi osiguravanja dostupnosti elektroničke verzije tehničke dokumentacije dotičnih proizvoda na zahtjev tijela za nadzor tržišta. Odgovarajućim prijelaznim odredbama trebalo bi se u tom pogledu osigurati pravnu sigurnost i kontinuitet.
- (38) Osim toga, kako bi se osigurao nesmetani prelazak na ovu Uredbu, postojeći zahtjevi utvrđeni u delegiranim aktima donesenim na temelju članka 10. Direktive 2010/30/EU i Direktive Komisije 96/60/EZ ⁽¹⁾ trebali bi se nastaviti primjenjivati na relevantne skupine proizvoda sve dok oni ne budu stavljeni izvan snage ili zamijenjeni delegiranim aktima donesenim na temelju ove Uredbe. Primjenom tih postojećih zahtjeva ne dovodi se u pitanje primjena obveza iz ove Uredbe.
- (39) Kako bi se uspostavile određene skupine proizvoda za proizvode povezane s energijom u skladu s nizom posebnih kriterija i kako bi se uspostavile oznake i informacijski listovi za određene proizvode, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽²⁾. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (40) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe provedbene ovlasti za utvrđivanje opravdanosti nacionalne mjere u okviru zaštitnog postupka Unije i za uspostavu detaljnih zahtjeva u vezi s operativnim pojedinostima koje se odnose na bazu podataka o proizvodima trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾.
- (41) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, to jest omogućivanje kupcima da izaberu učinkovitije proizvode dostavljanjem relevantnih informacija, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog daljnjeg razvoja usklađenoga regulatornog okvira i osiguravanja ravnopravnih uvjeta za proizvođače oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (42) Ovom se Uredbom ne bi smjele dovoditi u pitanje obveze država članica u pogledu rokova za prenošenje u nacionalno pravo i datum primjene Direktive 2010/30/EU.
- (43) Direktivu 2010/30/EU stoga bi trebalo staviti izvan snage,

⁽¹⁾ Direktiva Komisije 96/60/EZ od 19. rujna 1996. o provedbi Direktive Vijeća 92/75/EEZ u vezi s energetskim označivanjem kombiniranih perilica-sušilica rublja (SL L 266, 18.10.1996., str. 1.).

⁽²⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

⁽³⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

1. Ovom se Uredbom uspostavlja okvir koji se primjenjuje na proizvode povezane s energijom („proizvodi”) koji su stavljeni na tržište ili pušteni u rad. Njome se predviđa označivanje tih proizvoda i pružanje standardiziranih informacija o proizvodu u pogledu energetske učinkovitosti, potrošnje energije i drugih resursa proizvoda tijekom uporabe te dodatnih informacija o proizvodima, čime se kupcima omogućuje odabir učinkovitijih proizvoda kako bi se smanjila njihova potrošnja energije.
2. Ova se Uredba ne primjenjuje na:
 - (a) rabljene proizvode, osim ako su uvezeni iz treće zemlje;
 - (b) prijevozna sredstva za osobe ili robu.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „proizvod povezan s energijom” ili „proizvod” znači roba ili sustav koji tijekom uporabe utječe na potrošnju energije i koji je stavljen na tržište ili pušten u rad, uključujući dijelove koji tijekom uporabe utječu na potrošnju energije koji su stavljeni na tržište ili pušteni u rad za kupce i čija je namjena da budu integrirani u proizvode;
2. „skupina proizvoda” znači skupina proizvoda koji imaju istu glavnu funkcionalnost;
3. „sustav” znači kombinacija određene robe koja zajedno obavlja određenu funkciju u očekivanom okruženju i čija se energetska učinkovitost tada može odrediti kao jedinstveni subjekt;
4. „model” znači verzija proizvoda čije sve jedinice imaju iste tehničke karakteristike relevantne za oznaku i informacijski list proizvoda te imaju istu identifikacijsku oznaku modela;
5. „identifikacijska oznaka modela” znači šifra, obično alfanumerička, kojom se određeni model razlikuje od drugih modela s istim žigom ili istim nazivom dobavljača;
6. „ekvivalentni model” znači model s istim tehničkim karakteristikama relevantnima za oznaku i istim informacijskim listom proizvoda, ali ga je isti dobavljač na tržište stavio kao drugi model s različitom identifikacijskom oznakom modela;
7. „stavljanje na raspolaganje na tržištu” znači isporuka proizvoda za distribuciju ili uporabu na tržištu Unije u okviru trgovačke djelatnosti, bilo s plaćanjem ili bez plaćanja;
8. „stavljanje na tržište” znači prvo stavljanje proizvoda na raspolaganje na tržištu Unije;
9. „puštanje u rad” znači prva uporaba proizvoda u svrhu za koju je namijenjen na tržištu Unije;
10. „proizvođač” znači fizička ili pravna osoba koja proizvodi proizvod ili za koju se proizvod smišlja ili proizvodi te koja taj proizvod stavlja na tržište pod svojim nazivom ili žigom;
11. „ovlašteni zastupnik” znači fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koju je proizvođač pisanim putem ovlastio da u njegovo ime obavlja određene zadaće;
12. „uvoznik” znači fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koja na tržište Unije stavlja proizvod iz treće zemlje;
13. „trgovac” znači prodavač na malo ili druga fizička ili pravna osoba koja nudi na prodaju, iznajmljivanje, kupnju uz obročnu otplatu ili izlaže proizvode kupcima ili monterima u okviru trgovačke djelatnosti, bilo s plaćanjem ili bez plaćanja;

14. „dobavljač” znači proizvođač s poslovnim nastanom u Uniji, ovlašten zastupnik proizvođača koji nema poslovni nastan u Uniji, ili uvoznik, koji proizvod stavlja na tržište Unije;
15. „prodaja na daljinu” znači ponuda za prodaju, najam ili kupnju uz obročnu otplatu putem poštanske narudžbe, kataloga, interneta, telemarketinga ili bilo koje druge metode u kojoj se može očekivati da potencijalni kupac ne vidjeti izloženi proizvod;
16. „kupac” znači fizička ili pravna osoba koja kupi, unajmi ili primi proizvod za vlastitu uporabu, bez obzira na to djeluje li u svrhe izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti;
17. „energetska učinkovitost” znači omjer između ostvarenog učinka, usluge, robe ili energije te uložene energije;
18. „usklađena norma” znači norma kako je definirana u članku 2. stavku 1. točki (c) Uredbe (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
19. „oznaka” znači grafički dijagram, u tiskanom ili elektroničkom obliku, koji uključuje ograničen raspon upotrebom isključivo slova od A do G, pri čemu svako slovo predstavlja razred, a svaki razred odgovara uštedi energije, u sedam različitih boja od tamnozelene do crvene, u svrhu obavješćivanja kupaca o energetskej učinkovitosti i potrošnji energije; uključuje oznake s promijenjenom vrijednošću i oznake s manje razreda i boja u skladu s člankom 11. stavcima 10. i 11.;
20. „promjena vrijednosti” znači postupak uvođenja strožih zahtjeva za postizanje energetskej razreda na oznaci za određenu skupinu proizvoda;
21. „oznaka s promijenjenom vrijednošću” znači oznaka za određenu skupinu proizvoda čija je vrijednost promijenjena i može je se razlikovati od oznaka prije promjene vrijednosti uz istodobno očuvanje vizualne i vidljive usklađenosti svih oznaka;
22. „informacijski list proizvoda” znači standardni dokument koji sadržava informacije o proizvodu, u tiskanom ili elektroničkom obliku;
23. „tehnička dokumentacija” znači dokumentacija dovoljna za omogućivanje tijelima za nadzor tržišta procjene točnosti oznake i informacijskog lista proizvoda, uključujući izvješća o ispitivanju ili slične tehničke dokaze;
24. „dodatne informacije” znači informacije, kako su navedene u delegiranom aktu, o funkcionalnoj i okolišnoj učinkovitosti proizvoda;
25. „baza podataka o proizvodima” znači zbirka podataka o proizvodu koja je uređena na sustavan način te se sastoji se od dijela dostupnoga javnosti koji je usmjeren na potrošače, u kojem su informacije o pojedinačnim parametrima proizvoda dostupne elektronički, internetskog portala za dostupnost i dijela koji se odnosi na usklađenost, s jasno utvrđenim zahtjevima u pogledu dostupnosti i sigurnosti;
26. „dopušteno odstupanje pri provjeri” znači najveće dopušteno odstupanje u rezultatima mjerenja i izračuna pri provjerama koje provode tijela za nadzor tržišta ili koje se provode u njihovo ime, u odnosu na vrijednosti prijavljenih ili objavljenih parametara, odražavajući odstupanje koje proizlazi iz razlika među laboratorijima.

Članak 3.

Opće obveze dobavljača

1. Dobavljač osigurava da su, za svaku pojedinačnu jedinicu i bez naknade, uz proizvode koji su stavljeni na tržište ili pušteni u rad priložene točne otisnute oznake i informacijski listovi proizvoda u skladu s ovom Uredbom i relevantnim delegiranim aktima.

Umjesto dostave informacijskog lista proizvoda uz proizvod, delegiranim aktima iz članka 16. stavka 3. točke (h) može se propisati da je dovoljno da dobavljač unese parametre takvog informacijskog lista proizvoda u bazu podataka o proizvodima. U takvom slučaju, dobavljač trgovcu na zahtjev dostavlja informacijski list proizvoda u tiskanom obliku.

Delegiranim aktima može se predvidjeti da se oznaka tiska na pakiranju proizvoda.

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 1025/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o europskoj normizaciji, o izmjeni direktiva Vijeća 89/686/EEZ i 93/15/EEZ i direktiva 94/9/EZ, 94/25/EZ, 95/16/EZ, 97/23/EZ, 98/34/EZ, 2004/22/EZ, 2007/23/EZ, 2009/23/EZ i 2009/105/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 87/95/EEZ i Odluke br. 1673/2006/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 316, 14.11.2012., str. 12.).

2. Otisnute oznake, uključujući oznake s promijenjenom vrijednošću u skladu s člankom 11. stavkom 13., te informacijske listove proizvođača dobavljač trgovcima mora dostaviti bez naknade i brzo, a u svakom slučaju u roku pet radnih dana od zahtjeva trgovca.
3. Dobavljač osigurava točnost oznaka i informacijskih listova proizvođača koje dostavlja te izrađuje tehničku dokumentaciju dovoljnu za procjenu točnosti.
4. Nakon puštanja jedinice modela u rad dobavljač mora zatražiti izričitu suglasnost kupca za svaku promjenu koja se namjerava uvesti u jedinicu putem ažuriranja koja bi bila na štetu parametara oznake energetske učinkovitosti za tu jedinicu, kako je utvrđeno relevantnim delegiranim aktom. Dobavljač mora obavijestiti kupca o cilju ažuriranja i promjenama parametara, među ostalim o svakoj promjeni u pogledu razreda oznake. Tijekom razdoblja koje odgovara prosječnom životnom vijeku proizvoda dobavljač kupcu mora dati mogućnost da odbije ažuriranje bez gubitka funkcionalnosti koji se može izbjeći.
5. Dobavljač ne smije staviti na tržište proizvode koji su osmišljeni tako da se učinkovitost modela automatski mijenja u uvjetima ispitivanja s ciljem postizanja povoljnijeg rezultata za bilo koji od parametara određenih u relevantnom delegiranom aktu ili uključenih u bilo koji dio dokumentacije koja se dostavlja s proizvodom.

Članak 4.

Obveze dobavljača u odnosu na bazu podataka o proizvodima

1. Od 1. siječnja 2019., prije stavljanja na tržište jedinice novog modela obuhvaćenoga delegiranim aktom, dobavljač unosi u dio baze podataka o proizvodima dostupan javnosti i dio baze podataka o proizvodima koji se odnosi na usklađenost informacije za taj model, kako su navedene u Prilogu I.
 2. Za modele obuhvaćene delegiranim aktom čije se jedinice stave na tržište između 1. kolovoza 2017. i 1. siječnja 2019., dobavljač do 30. lipnja 2019. u bazu podataka o proizvodima unosi informacije navedene u Prilogu I. koje se odnose na te modele.
- Do unosa podataka u bazu podataka o proizvodima, dobavljač stavlja na raspolaganje elektroničku verziju tehničke dokumentacije radi pregleda u roku od deset dana od zaprimanja zahtjeva tijela za nadzor tržišta ili Komisije.
3. Dobavljač u bazu podataka o proizvodima može unijeti informacije za modele, kako su navedene u Prilogu I., čije su jedinice stavljene na tržište isključivo prije 1. kolovoza 2017.
 4. Proizvod u pogledu kojeg su izvršene promjene koje su relevantne za oznaku ili informacijski list proizvoda smatra se novim modelom. Dobavljač u bazi podataka navodi kada jedinice nekog modela više ne stavlja na tržište.
 5. Obveze iz stavaka 1. i 2. ovog članka ne primjenjuju se na komplete grijača iz delegiranih uredbi Komisije (EU) br. 811/2013 ⁽¹⁾, (EU) br. 812/2013 ⁽²⁾ i (EU) 2015/1187 ⁽³⁾, ako je dostava oznaka za te komplete isključiva odgovornost trgovca.
 6. Nakon što je posljednja jedinica modela stavljena na tržište, dobavljač zadržava informacije o tom modelu u dijelu baze podataka o proizvodima koji se odnosi na usklađenost tijekom razdoblja od 15 godina. Ako je to primjereno u odnosu na prosječan životni vijek proizvoda, na temelju članka 16. stavka 3. točke (q) može se predvidjeti kraće razdoblje čuvanja podataka. Informacije u dijelu baze podataka dostupnom javnosti ne brišu se.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 811/2013 od 18. veljače 2013. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označivanja energetske učinkovitosti grijača prostora, kombiniranih grijača, kompleta koji sadržavaju grijač prostora, uređaj za upravljanje temperaturom i solarni uređaj i kompleta koji sadržavaju kombinirani grijač, uređaj za upravljanje temperaturom i solarni uređaj (SL L 239, 6.9.2013., str. 1.).

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 812/2013 od 18. veljače 2013. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označivanja energetske učinkovitosti grijača vode, spremnika tople vode i kompleta koji sadržavaju grijač vode i solarni uređaj (SL L 239, 6.9.2013., str. 83.).

⁽³⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/1187 od 27. travnja 2015. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označivanja energetske učinkovitosti kotlova na kruta goriva i paketa koji se sastoje od kotlova na kruta goriva, dodatnih grijača, regulatora temperature i solarnih uređaja (SL L 193, 21.7.2015., str. 43.).

Članak 5.**Obaveze trgovaca****1. Trgovac:**

- (a) za jedinice modela obuhvaćenog relevantnim delegiranim aktom na vidljiv način izlaže, među ostalim pri prodaji na daljinu putem interneta, oznaku koju mu je dostavio dobavljač ili koja je stavljena na raspolaganje u skladu sa stavkom 2.; i
 - (b) kupcima na raspolaganje stavlja informacijski list proizvoda, među ostalim, na zahtjev, u fizičkom obliku na prodajnom mjestu.
2. Ako, neovisno o odredbama iz članka 3. stavka 1., trgovac nema oznaku zahtijeva je od dobavljača u skladu s člankom 3. stavkom 2.

3. Ako, neovisno o odredbama iz članka 3. stavka 1., trgovac nema informacijski list proizvoda zahtijeva ga od dobavljača u skladu s člankom 3. stavkom 2. ili, ako tako odluči, ispisuje ga ili preuzima za elektronički zaslon iz baze podataka o proizvodima, ako su te funkcije dostupne za relevantan proizvod.

Članak 6.**Druge obveze dobavljača i trgovaca****Dobavljač i trgovac:**

- (a) upućuju na razred energetske učinkovitosti proizvoda i raspon razreda učinkovitosti dostupan na oznaci u vizualnom oglasu ili tehničkom promidžbenom materijalu za određeni model u skladu s relevantnim delegiranim aktom;
- (b) surađuju s tijelima za nadzor tržišta i odmah poduzimaju mjere za ispravljanje bilo kakve situacije neusklađenosti sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi i relevantnim delegiranim aktima, koji su pod njihovom odgovornošću, na vlastitu inicijativu ili kad to zahtijevaju tijela za nadzor tržišta;
- (c) za proizvode obuhvaćene delegiranim aktima ne smiju dostavljati ni izlagati druge oznake, znakove, simbole ili natpise koji nisu u skladu sa zahtjevima ove Uredbe i relevantnih delegiranih akata ako bi se kupce time moglo dovesti u zabludu ili zbuniti u vezi s potrošnjom energije ili drugih resursa tijekom uporabe proizvoda;
- (d) za proizvode koji nisu obuhvaćeni delegiranim aktima donesenima ne smiju dostavljati ni izlagati oznake koje oponašaju oznake predviđene u ovoj Uredbi i relevantnim delegiranim aktima;
- (e) za proizvode koji nisu povezani s energijom, ne smiju dostavljati niti izlagati oznake koje oponašaju oznake predviđene u ovoj Uredbi ili delegiranim aktima.

Točkom (d) prvog podstavka ne smije se utjecati na oznake predviđene nacionalnim pravom, osim ako su te oznake predviđene delegiranim aktima.

Članak 7.**Obveze država članica**

1. Države članice na svojim državnim područjima ne smiju sprječavati stavljanje na tržište ni puštanje u rad proizvoda koji su usklađeni s ovom Uredbom i relevantnim delegiranim aktima.
2. Ako države članice daju poticaje za proizvod naveden u delegiranom aktu, ti poticaji moraju biti usmjereni su na dva najviša znatno popunjena razreda energetske učinkovitosti, ili na više razrede utvrđene u tom delegiranom aktu.
3. Države članice osiguravaju da se uz uvođenje oznaka i promjene vrijednosti oznaka organiziraju edukativne i promotivne informativne kampanje o označivanju energetske učinkovitosti, prema potrebi u suradnji s dobavljačima i trgovcima. Komisija podupire suradnju i razmjenu primjera najbolje prakse u vezi s tim kampanjama, među ostalim preporukama u pogledu zajedničkih ključnih poruka.

4. Države članice utvrđuju pravila o sankcijama i mehanizmima za izvršavanje primjenjivima na kršenja ove Uredbe i delegiranih akata te poduzimaju sve potrebne mjere za osiguravanje njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Smatra se da se pravilima kojima se ispunjavaju zahtjevi iz članka 15. Direktive 2010/30/EU ispunjavaju zahtjevi iz ovog stavka u pogledu sankcija.

Do 1. kolovoza 2017. države članice obavješćuju Komisiju o pravilima iz prvog podstavka o kojima Komisija nije bila prethodno obaviještena te bez odgađanja obavješćuju Komisiju o svakoj njihovoj naknadnoj izmjeni.

Članak 8.

Nadzor nad tržištem Unije i kontrola proizvoda koji ulaze na tržište Unije

1. Na proizvode obuhvaćene ovom Uredbom i relevantnim delegiranim aktima primjenjuju se članci od 16. do 29. Uredbe (EZ) br. 765/2008.

2. Komisija potiče i podupire suradnju i razmjenu informacija o tržišnom nadzoru vezanom za označivanje proizvoda između nacionalnih tijela država članica koja su odgovorna za nadzor tržišta ili zadužena za kontrolu proizvoda koji ulaze na tržište Unije te između tih tijela i Komisije, među ostalim tješnjim uključivanjem AdCosa u području ekološkog dizajna i označivanja energetske učinkovitosti.

Takve razmjene informacija provode se i kad se rezultatima ispitivanja pokaže da je proizvod usklađen s ovom Uredbom i relevantnim delegiranim aktom.

3. Opći programi nadzora tržišta država članica ili programi država članica koji se odnose na određene sektore uspostavljeni na temelju članka 18. Uredbe (EZ) br. 765/2008 uključuju mjere s ciljem osiguravanja učinkovitog izvršavanja ove Uredbe.

4. Komisija, u suradnji s AdCosom u području ekološkog dizajna i označivanja energetske učinkovitosti, izrađuje smjernice za izvršavanje ove Uredbe, posebice u pogledu najboljih praksi ispitivanja proizvoda i razmjene informacija između nacionalnih tijela za nadzor tržišta i Komisije.

5. Tijela za nadzor tržišta imaju pravo od dobavljača osigurati povrat troškova pregleda dokumenata i fizičkog ispitivanja proizvoda u slučaju neusklađenosti s ovom Uredbom ili relevantnim delegiranim aktima.

Članak 9.

Postupak na nacionalnoj razini za postupanje s proizvodima koji predstavljaju rizik

1. Ako tijela za nadzor tržišta neke države članice opravdano vjeruju da proizvod obuhvaćen ovom Uredbom predstavlja rizik za aspekte zaštite javnog interesa obuhvaćene ovom Uredbom, kao što su aspekti u vezi s okolišem i zaštitom potrošača, ona provode ocjenjivanje dotičnog proizvoda kojim su obuhvaćeni svi zahtjevi za označivanje energetske učinkovitosti relevantni za rizik i utvrđeni u ovoj Uredbi ili relevantnom delegiranom aktu. Dobavljači i trgovci u svrhu tog ocjenjivanja surađuju prema potrebi s tijelima za nadzor tržišta.

2. Ako tijekom ocjenjivanja iz stavka 1. tijela za nadzor tržišta utvrde da proizvod nije usklađen sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi i relevantnom delegiranom aktu, ona bez odgađanja od dobavljača ili, prema potrebi, trgovca zahtijevaju da poduzme sve odgovarajuće korektivne mjere kako bi proizvod postao usklađen s tim zahtjevima, prema potrebi da povuče proizvod s tržišta ili ga prema potrebi opozove unutar razumnoga vremenskog razdoblja, razmjerno prirodi rizika, što ona mogu naložiti.

Na mjere iz ovog stavka primjenjuje se članak 21. Uredbe (EZ) br. 765/2008.

3. Ako tijela za nadzor tržišta smatraju da se situacija neusklađenosti kako je navedena u stavku 2., ne odnosi samo na njihovo državno područje, o rezultatima ocjenjivanja i o djelovanju koje zahtijevaju od dobavljača ili trgovca obavješćuju Komisiju i druge države članice.

4. Dobavljač ili, prema potrebi, trgovac osigurava da su poduzeto svako odgovarajuće korektivno ili restriktivno djelovanje u skladu sa stavkom 2. u vezi sa svim dotičnim proizvodima koje je stavio na raspolaganje na tržištu diljem Unije.

5. Ako dobavljač ili, prema potrebi, trgovac ne poduzme prikladno korektivno djelovanje u razdoblju iz stavka 2., tijela za nadzor tržišta poduzimaju sve odgovarajuće privremene mjere kako bi zabranila ili ograničila raspoloživost proizvoda na svojem nacionalnom tržištu, povukla proizvod s tog tržišta ili ga opozvala.

6. Tijela za nadzor tržišta bez odgađanja obavješćuju Komisiju i druge države članice o mjerama poduzetim na temelju stavka 5. Te informacije obuhvaćaju sve dostupne pojedinosti, a posebno:

- (a) podatke potrebne za identifikaciju neusklađenih proizvoda;
- (b) podrijetlo proizvoda;
- (c) prirodu navodne neusklađenosti i rizika koji ona uključuje;
- (d) prirodu i trajanje poduzetih nacionalnih mjera i argumente koje je iznio dobavljač ili, prema potrebi, trgovac.

Tijela za nadzor tržišta posebno navode je li neusklađenost posljedica činjenice da proizvod ne ispunjava zahtjeve u vezi s aspektima zaštite javnog interesa navedene u ovoj Uredbi ili je posljedica nedostataka usklađenih normi iz članka 13. kojima se stvara pretpostavka usklađenosti.

7. Države članice, osim države članice koja pokreće postupak, bez odgađanja obavješćuju Komisiju i druge države članice o svim donesenim mjerama i o svim dodatnim informacijama koje su im na raspolaganju, a odnose se na neusklađenost dotičnog proizvoda te, u slučaju neslaganja s prijavljenom nacionalnom mjerom, o svojim prigovorima.

8. Ako u roku od 60 dana od primitka informacija navedenih u stavku 6. nijedna država članica ni Komisija ne podnese prigovor na privremenu mjeru koju poduzima neka država članica, ta se mjera smatra opravdanom.

9. Države članice osiguravaju da se odgovarajuće restriktivne mjere, kao što je povlačenje proizvoda sa svojeg tržišta, bez odgađanja poduzmu za dotični proizvod.

Članak 10.

Zaštitni postupak Unije

1. Ako su, nakon završetka postupka utvrđenoga u članku 9. stavcima 4. i 5., podneseni prigovori na mjeru koju je poduzela država članica ili ako Komisija smatra da je nacionalna mjera u suprotnosti s pravom Unije, Komisija bez odgađanja započinje savjetovanje s državom članicom i dobavljačem ili, prema potrebi, trgovcem te ocjenjuje nacionalnu mjeru.

Na temelju rezultata tog ocjenjivanja Komisija putem provedbenog akta odlučuje je li nacionalna mjera opravdana te može predložiti odgovarajuću alternativnu mjeru. Taj provedbeni akt donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 18. stavka 2.

2. Komisija svoju odluku upućuje svim državama članicama i odmah je dostavlja njima i dotičnom dobavljaču ili trgovcu.

3. Ako se nacionalna mjera smatra opravdanom, sve države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi zajamčile da je neusklađen proizvod povučen s njihova tržišta te na odgovarajući način obavješćuju Komisiju. Ako se nacionalna mjera smatra neopravdanom, dotična država članica povlači mjeru.

4. Ako se nacionalna mjera smatra opravdanom i ako se neusklađenost proizvoda pripisuje nedostacima usklađenih normi iz članka 9. stavka 6. ove Uredbe, Komisija primjenjuje postupak iz članka 11. Uredbe (EU) br. 1025/2012.

5. Korektivne ili restriktivne mjere na temelju članka 9. stavaka 2., 4., 5. ili 9. ili članka 10. stavka 3. proširuju se na sve jedinice neusklađenog modela i njegovih ekvivalentnih modela, osim onih jedinica za koje dobavljač dokaže da su usklađene.

Članak 11.

Postupak za uvođenje i promjenu vrijednosti oznaka

1. U pogledu skupina proizvoda navedenih u stavcima 4. i 5. Komisija mijenja vrijednosti oznaka koje su bile na snazi 1. kolovoza 2017. podložno stavcima 4. i 5. te stavcima od 8. do 12.

Odstupajući od zahtjeva za postizanje znatne uštede energije i troškova iz članka 16. stavka 3. točke (b), ako se promjenom vrijednosti ne može postići takva ušteda, njome se osigurava barem homogen raspon od A do G.

2. Ako 1. kolovoza 2017. ne postoji oznaka za neku skupinu proizvoda, Komisija može uvesti oznake podložno stavcima od 8. do 12.

3. Komisija može dodatno promijeniti vrijednost oznakama čija je vrijednost promijenjena u skladu sa stavkom 1. ili oznakama uvedenima u skladu sa stavkom 2. ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 6. točaka (a) ili (b) te podložno stavcima od 8. do 12.

4. Kako bi se osigurala homogenost raspona od A do G, Komisija do 2. kolovoza 2023. donosi delegirane akte na temelju članka 16. ove Uredbe kako bi dopunila ovu Uredbu uvođenjem oznaka s promijenjenom vrijednošću s rasponom od A do G za skupine proizvoda obuhvaćene delegiranim aktima donesenima na temelju Direktive 2010/30/EU, s ciljem izlaganja oznaka i u trgovinama i na internetu, 18 mjeseci nakon stupanja na snagu delegiranih akata donesenih na temelju ove Uredbe.

Pri određivanju redoslijeda skupina proizvoda kojima treba promijeniti vrijednost, Komisija u obzir uzima udio proizvoda u najvišim razredima.

5. Odstupajući od stavka 4. Komisija:

(a) podnosi preispitivanja za skupine proizvoda obuhvaćene delegiranim uredbama (EU) br. 811/2013, (EU) br. 812/2013 te (EU) 2015/1187 do 2. kolovoza 2025. s ciljem promjene njihove vrijednosti, te, prema potrebi, do 2. kolovoza 2026. donosi delegirane akte na temelju članka 16. ove Uredbe kako bi dopunila ovu Uredbu uvođenjem oznaka s promijenjenom vrijednošću s rasponom od A do G.

U svakom slučaju delegirani akti kojima se uvode oznake s promijenjenom vrijednošću s rasponom od A do G donose se najkasnije 2. kolovoza 2030.;

(b) do 2. studenoga 2018. donosi delegirane akte na temelju članka 16. kako bi dopunila ovu Uredbu uvođenjem oznaka s promijenjenom vrijednošću s rasponom od A do G za skupine proizvoda obuhvaćene delegiranim uredbama Komisije (EU) br. 1059/2010 ⁽¹⁾, (EU) br. 1060/2010 ⁽²⁾, (EU) br. 1061/2010 ⁽³⁾, (EU) br. 1062/2010 ⁽⁴⁾ i (EU) br. 874/2012 ⁽⁵⁾ i Direktivom 96/60/EZ s ciljem izlaganja oznake s promijenjenom vrijednošću i u trgovinama i na internetu, 12 mjeseci nakon stupanja na snagu tih delegiranih akata.

6. U pogledu proizvoda za koje Komisija može dodatno promijeniti vrijednost oznaka u skladu sa stavkom 3., Komisija preispituje oznaku s ciljem promjene vrijednosti ako procijeni:

(a) da je 30 % jedinica modelâ iz skupine proizvoda koji se prodaju na tržištu Unije razvrstano u najviši razred energetske učinkovitosti, razred A, te se može očekivati daljnji tehnološki razvoj; ili

(b) da je 50 % jedinica modelâ iz skupine proizvoda koji se prodaju na tržištu Unije razvrstano u dva najviša razreda energetske učinkovitosti, razrede A i B, te se može očekivati daljnji tehnološki razvoj.

⁽¹⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1059/2010 od 28. rujna 2010. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označivanja energetske učinkovitosti kućanskih perilica posuda (SL L 314, 30.11.2010., str. 1.).

⁽²⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1060/2010 od 28. rujna 2010. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označivanja energetske učinkovitosti kućanskih rashladnih uređaja (SL L 314, 30.11.2010., str. 17.).

⁽³⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1061/2010 od 28. rujna 2010. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označivanja energetske učinkovitosti kućanskih perilica rublja (SL L 314, 30.11.2010., str. 47.).

⁽⁴⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1062/2010 od 28. rujna 2010. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označivanja energetske učinkovitosti televizora (SL L 314, 30.11.2010., str. 64.).

⁽⁵⁾ Delegirana uredba Komisije (EU) br. 874/2012 od 12. srpnja 2012. o dopuni Direktive 2010/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu označivanja energetske učinkovitosti električnih žarulja i rasvjetnih tijela (SL L 258, 26.9.2012., str. 1.).

7. Komisija provodi studiju preispitivanja ako je procijenila da su uvjeti iz stavka 6. točke (a) ili (b) ispunjeni.

Ako za određenu skupinu proizvoda ti uvjeti nisu ispunjeni u roku od osam godina od datuma stupanja na snagu relevantnog delegiranog akta, Komisija utvrđuje koje su prepreke, ako ih je bilo, spriječile da oznaka ispunji svoju svrhu.

U slučaju novih oznaka provodi pripremnu studiju utemeljenu na okvirnom popisu skupina proizvoda utvrđenih u planu rada.

Komisija dovršava svoju studiju preispitivanja, predstavlja rezultate i, prema potrebi, nacrt delegiranog akta Savjetodavnom forumu u roku 36 mjeseci od kada je Komisija procijenila da su uvjeti iz stavka 6. točaka (a) ili (b) ispunjeni. Savjetodavni forum raspravlja o procjeni i studiji preispitivanja).

8. Pri uvođenju oznake ili pri promjeni njezine vrijednosti Komisija osigurava da se u trenutku uvođenja oznake ne očekuje da će ijedan proizvod biti razvrstan u energetske razrede A i B i procjenjuje da će do vremena kad se većina modela bude nalazila u tom razredu proteći barem 10 godina.

9. Odstupajući od stavka 8., ako se očekuje da će se tehnologija brže razvijati, zahtjevi se utvrđuju tako da se u trenutku uvođenja oznake ne očekuje da će ijedan proizvod biti razvrstan u energetske razrede A i B.

10. Ako za određenu skupinu proizvoda više nije dopušteno stavljanje na tržište ili puštanje u rad modela iz energetskih razreda E, F ili G zbog provedbene mjere za ekološki dizajn donesene na temelju Direktive 2009/125/EZ, dotični razred ili razredi prikazuju se na oznaci sivom bojom kako je utvrđeno u relevantnom delegiranom aktu. Oznaka sa sivim razredima primjenjuje se samo na nove jedinice proizvoda stavljene na tržište ili puštene u rad.

11. Ako iz tehničkih razloga nije moguće utvrditi sedam energetskih razreda koji odgovaraju znatnoj uštedi energije i troškova iz perspektive kupca, oznaka može, odstupajući od članka 2. točke 14., sadržavati manje razreda. U takvim se slučajevima zadržava spektar oznaka od tamnozeleno do crveno.

12. Komisija izvršava ovlasti i obveze, koje su joj dodijeljene ovim člankom, u skladu s člankom 16.

13. Kada se na temelju stavaka 1. ili 3. mijenja vrijednost oznake:

- (a) dobavljač pri stavljanju proizvoda na tržište trgovcu dostavlja i postojeće oznake i oznake s promijenjenom vrijednošću te informacijske listove proizvoda za razdoblje koje počinje četiri mjeseca prije datuma utvrđenoga u relevantnom delegiranom aktu za početak izlaganja oznake s promijenjenom vrijednošću.

Odstupajući od prvog podstavka ove točke, ako postojeća oznaka i oznaka s promijenjenom vrijednošću zahtijevaju različito ispitivanje modela, dobavljač može odlučiti da neće dostaviti trenutačnu oznaku s jedinicama modela stavljenima na tržište ili puštenima u rad unutar razdoblja od četiri mjeseca prije datuma utvrđenoga u relevantnom delegiranom aktu za početak izlaganja oznake s promijenjenom vrijednošću, ako nijedna jedinica iz istog modela ili ekvivalentnih modela nije bila stavljena na tržište ili puštena u rad prije početka razdoblja od četiri mjeseca. U tom slučaju trgovac ne nudi na prodaju te jedinice prije tog datuma. Dobavljač obavješćuje dotičnog trgovca o toj posljedici što je prije moguće, među ostalim kada uključuju takve jedinice u svoje ponude za trgovce;

- (b) za proizvode stavljene na tržište ili puštene u rad prije razdoblja od četiri mjeseca dobavljač dostavlja oznaku s promijenjenom vrijednošću na zahtjev trgovca u skladu s člankom 3. stavkom 2. od početka tog razdoblja. Za takve proizvode trgovac dobiva oznaku s promijenjenom vrijednošću u skladu s člankom 5. stavkom 2;

Odstupajući od prvog podstavka ove točke:

- i. trgovac koji ne može dobiti oznaku s promijenjenom vrijednošću u skladu s prvim podstavkom ove točke za jedinice koje se već nalaze u njegovim zalihama jer je dobavljač obustavio svoje aktivnosti dopušteno je prodavati te jedinice isključivo s oznakom s nepromijenjenom vrijednošću do devet mjeseci nakon datuma utvrđenoga u relevantnom delegiranom aktu za početak izlaganja oznake s promijenjenom vrijednošću; ili

- ii. ako oznaka s nepromijenjenom vrijednošću i oznaka s promijenjenom vrijednošću zahtijevaju različito ispitivanje modela, dobavljač je izuzet od obveze dostavljanja oznake s promijenjenom vrijednošću za jedinice stavljene na tržište ili puštene u rad prije razdoblja od četiri mjeseca, ako nijedna jedinica iz istog modela ili ekvivalentnih modela nije stavljena na tržište ili puštena u rad nakon početka razdoblja od četiri mjeseca. U tom slučaju trgovcu je dopušteno da prodaje te jedinice isključivo s oznakom s nepromijenjenom vrijednošću do devet mjeseci nakon datuma utvrđenoga u relevantnom delegiranom aktu za početak izlaganja oznake s promijenjenom vrijednošću;
- (c) trgovac postojeće oznake na izloženim proizvodima, i u trgovinama i na internetu, zamjenjuje oznakama s promijenjenom vrijednošću u roku od 14 radnih dana nakon datuma utvrđenoga u relevantnom delegiranom aktu za početak izlaganja oznake s promijenjenom vrijednošću. Oznake s promijenjenom vrijednošću trgovac ne izlaže prije tog datuma.

Odstupajući od točaka (a), (b) i (c) ovog stavka, delegiranim aktima iz članka 16. stavka 3. točke (e) mogu se predvidjeti posebna pravila za postupanje u slučajevima u kojima su oznake energetske učinkovitosti otisnute na pakiranju.

Članak 12.

Baza podataka o proizvodima

1. Komisija uspostavlja i održava bazu podataka o proizvodima koja se sastoji od dijela dostupnoga javnosti, dijela koji se odnosi na usklađenosti internetskog portala kojim se omogućuje pristup tim dvama dijelovima.

Bazom podataka o proizvodima ne zamjenjuju se niti mijenjaju odgovornosti tijela za nadzor tržišta.

2. Baza podataka o proizvodima služi za sljedeće:

- (a) potporu tijelima za nadzor tržišta u obavljanju njihovih zadaća na temelju ove Uredbe i relevantnih delegiranih akata, što uključuje njihovo izvršavanje;
- (b) pružanje informacija javnosti o proizvodima koji se stavljaju na tržište, njihovim oznakama energetske učinkovitosti i informacijskim listovima proizvoda;
- (c) pružanje ažuriranih informacija Komisiji o energetske učinkovitosti proizvoda u svrhu preispitivanja oznaka energetske učinkovitosti.

3. Dio baze podataka dostupan javnosti i internetski portal sadržavaju informacije utvrđene u točki 1. odnosno u točki 2. Priloga I. koje moraju biti dostupne javnosti. Dio baze podataka dostupan javnosti mora ispunjavati kriterije iz stavka 7. ovog članka i funkcionalne kriterije utvrđene u točki 4. Priloga I.

4. Dio baze podataka o proizvodima koji se odnosi na usklađenost mora biti dostupan samo tijelima za nadzor tržišta i Komisiji te mora sadržavati informacije utvrđene u točki 3. Priloga I., uključujući posebne dijelove tehničke dokumentacije kako je navedeno u stavku 5. ovog članka. Dio koji se odnosi na usklađenost mora ispunjavati kriterije iz stavaka 7. i 8. ovog članka te funkcionalne kriterije utvrđene u točki 4. Priloga I.

5. Obvezni posebni dijelovi tehničke dokumentacije koje dobavljač unosi u bazu podataka obuhvaćaju samo:

- (a) opći opis modela dovoljan za njegovu nedvosmisleni i jednostavnu identifikaciju;
- (b) upućivanja na primijenjene usklađene norme ili druge upotrijebljene mjerne norme;
- (c) specifične mjere opreza koje se poduzimaju pri sastavljanju, ugradnji, održavanju ili ispitivanju modela;
- (d) izmjerene tehničke parametre modela;
- (e) izračune izvršene uporabom izmjerenih parametara;
- (f) uvjete ispitivanja ako nisu dostatno opisani u točki (b).

Osim toga, dobavljač može u bazu podataka dobrovoljno učitati dodatne dijelove tehničke dokumentacije.

6. Ako bi tijelima za nadzor tržišta i/ili Komisiji podaci koji nisu podaci utvrđeni u stavku 5. ili nisu dostupni u dijelu baze podataka dostupnom javnosti postali nužni za obavljanje njihovih zadaća na temelju ove Uredbe, oni ih na zahtjev moraju moći dobiti od dobavljača.

7. Baza podataka o proizvodima uspostavlja se u skladu sa sljedećim kriterijima:
- (a) svođenje administrativnog opterećenja za dobavljača i druge korisnike baze podataka na najmanju mjeru;
 - (b) pristupačnost za korisnike i isplativost; i
 - (c) automatsko izbjegavanje suvišnog unosa podataka.
8. Dio baze podataka koji se odnosi na usklađenost uspostavlja se u skladu sa sljedećim kriterijima:
- (a) zaštita od nenamjerne uporabe i čuvanje povjerljivih informacija strogim sigurnosnim mjerama;
 - (b) pravo pristupa utemeljeno na načelu nužnosti pristupa informacijama;
 - (c) obrada osobnih podataka u skladu s Uredbom (EZ) br. 45/2001 i Direktivom 95/46/EZ, ovisno o slučaju;
 - (d) ograničenje opsega pristupa podacima kako bi se spriječilo kopiranje većih skupova podataka;
 - (e) sljedivost pristupa podacima za dobavljača u pogledu njihove tehničke dokumentacije.
9. Podaci u dijelu baze podataka koji se odnosi na usklađenost obrađuju se u skladu s Odlukom Komisije (EU, Euratom) 2015/443 ⁽¹⁾. Osobito, primjenjuju se posebne mjere kibersigurnosti iz Odluke Komisije (EU, Euratom) 2017/46 ⁽²⁾ i njezinih provedbenih pravila. Razina povjerljivosti mora odražavati posljedičnu štetu koja proizlazi iz otkrivanja podataka neovlaštenim osobama.
10. Dobavljač ima pravo pristupa informacijama koje je unio u bazu podataka o proizvodima te pravo njihova uređivanja na temelju članka 4. stavaka 1. i 2. Evidencija promjena čuva se za potrebe nadzora tržišta, s bilješkama o datumima svih uređivanja.
11. Kupci koji se koriste dijelom baze podataka o proizvodima dostupnim javnosti moraju moći lako utvrditi najbolji energetske razred koji zauzima svaka skupina proizvoda, čime im se omogućuje usporedba karakteristika modela i odabir energetske najučinkovitijih proizvoda.
12. Komisija je ovlaštena provedbenim aktima utvrditi operativne pojedinosti baze podataka o proizvodima. Nakon savjetovanja sa Savjetodavnim forumom predviđenim člankom 14. ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 18. stavka 2.

Članak 13.

Usklađene norme

1. Nakon donošenja delegiranog akta na temelju članka 16. ove Uredbe kojim se utvrđuju posebni zahtjevi za označivanje, Komisija, u skladu s Uredbom (EU) br. 1025/2012, u Službenom listu Europske unije objavljuje upućivanja na usklađene norme koje ispunjavaju relevantne zahtjeve mjerenja i izračuna iz delegiranog akta.
2. Ako se tijekom ocjenjivanja usklađenosti proizvoda primjenjuju takve usklađene norme, za model se pretpostavlja da je usklađen s relevantnim zahtjevima mjerenja i izračuna iz delegiranog akta.
3. Cilj je usklađenih normi simulirati stvarnu uporabu koliko god je to moguće, uz zadržavanje standardne metode ispitivanja. Nadalje, metodama ispitivanja moraju se uzeti u obzir povezani troškovi za industriju te mala i srednja poduzeća.
4. Metode mjerenja i izračuna obuhvaćene usklađenim normama moraju biti pouzdane, točne i ponovljive te usklađene sa zahtjevima članka 3. stavaka 4. i 5.

⁽¹⁾ Odluka Komisije (EU, Euratom) 2015/443 od 13. ožujka 2015. o sigurnosti u Komisiji (SL L 72, 17.3.2015., str. 41.).

⁽²⁾ Odluka Komisije (EU, Euratom) 2017/46 od 10. siječnja 2017. o sigurnosti komunikacijskih i informacijskih sustava u Europskoj komisiji (SL L 6, 11.1.2017., str. 40.).

Članak 14.**Savjetodavni forum**

1. U provođenju svojih aktivnosti u skladu s ovom Uredbom Komisija osigurava za svaki delegirani akt donesen na temelju članka 16. i svaki provedbeni akt donesen na temelju članka 12. stavka 12. ove Uredbe uravnoteženo sudjelovanje predstavnika država članica i zainteresiranih strana povezanih s dotičnom skupinom proizvoda, kao što su industrija, uključujući mala i srednja poduzeća i obrte, sindikati, trgovci na malo, uvoznici, skupine za zaštitu okoliša i udruge potrošača. Komisija u tu svrhu uspostavlja Savjetodavni forum u okviru kojega se sastaju te strane. Taj Savjetodavni forum kombinira se sa Savjetodavnim forumom iz članka 18. Direktive 2009/125/EZ.

2. U okviru pripreme delegiranih akata Komisija, prema potrebi, ispituje izgled i sadržaj oznaka za određene skupine proizvoda s predstavnicima skupina kupaca Unije kako bi se osiguralo da oni jasno razumiju te oznake.

Članak 15.**Plan rada**

Nakon savjetovanja sa Savjetodavnim forumom iz članka 14. Komisija utvrđuje dugoročan plan rada koji mora biti dostupan javnosti. U planu rada utvrđuje se okvirni popis skupina proizvoda koji se smatraju prioritetima za donošenje delegiranih akata. U planu rada utvrđuju se i planovi za reviziju i promjenu vrijednosti oznaka skupina proizvoda u skladu s člankom 11. stavcima 4. i 5., uz iznimku promjene vrijednosti oznaka koje su bile na snazi 1. kolovoza 2017. za koje je promjena vrijednosti predviđena člankom 11. ove Uredbe.

Komisija periodički ažurira plan rada nakon savjetovanja sa Savjetodavnim forumom. Plan rada može se kombinirati s planom rada propisanim člankom 16. Direktive 2009/125/EZ te se preispituje svake tri godine.

Komisija obavješćuje Europski parlament i Vijeće jednom godišnje o napretku ostvarenom u provedbi plana rada.

Članak 16.**Delegirani akti**

1. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 17. kako bi dopunila ovu Uredbu utvrđivanjem detaljnih zahtjeva u vezi s oznakama za određene skupine proizvoda.

2. U delegiranim aktima iz stavka 1. navode se skupine proizvoda koje zadovoljavaju sljedeće kriterije:

- (a) prema najnovijim dostupnim brojkama i uzimajući u obzir količine koje se stavljaju na tržište Unije, skupina proizvoda mora imati znatan potencijal za uštedu energije i, ako je to relevantno, drugih resursa;
- (b) unutar skupine proizvoda modeli ekvivalentne funkcionalnosti moraju se znatno razlikovati u odgovarajućim razinama učinkovitosti;
- (c) ne smije postojati znatan negativan utjecaj u pogledu cjenovne pristupačnosti i troška životnog ciklusa skupine proizvoda;
- (d) uvođenje zahtjeva za označivanje energetske učinkovitosti za neku skupinu proizvoda ne smije imati znatan negativan utjecaj na funkcionalnost proizvoda tijekom uporabe.

3. U delegiranim aktima koji se odnose na određene skupine proizvoda posebno se navodi:

- (a) definicija određene skupine proizvoda koji potpadaju pod definiciju „proizvoda povezanoga s energijom” iz članka 2. točke 1., koju treba obuhvatiti detaljnim zahtjevima za označivanje;

- (b) izgled i sadržaj oznake, uključujući raspon kojim se prikazuje potrošnja energije od A do G, koja u najvećoj mogućoj mjeri mora imati jednake karakteristike izgleda u različitim skupinama proizvoda te u svakom slučaju mora biti jasna i čitljiva. Stupnjevi razvrstavanja od A do G moraju odgovarati znatnoj uštedi energije i troškova te odgovarajućem razlikovanju proizvoda iz perspektive kupca. U njima se ujedno mora navesti način na koji se stupnjevi razvrstavanja od A do G i, prema potrebi, potrošnja energije izlaže se na vidljivom mjestu na oznaci;
- (c) prema potrebi, uporaba drugih resursa i dodatne informacije o proizvodu, a u tom se slučaju na oznaci mora naglasiti energetska učinkovitost proizvoda. Dodatne informacije moraju biti nedvosmislene i ne smiju imati negativan utjecaj na jasnu razumljivost i učinkovitost oznake u cjelini za kupce. One se moraju temeljiti na podacima o fizičkim karakteristikama proizvoda koje tijela za nadzor tržišta mogu izmjeriti i provjeriti;
- (d) prema potrebi, uključivanje upućivanja u oznaku, čime se kupcima omogućuje da prepoznaju proizvode koji su energetski pametni, to jest sposobni automatski mijenjati i optimizirati svoje obrasce potrošnje kao odgovor na vanjske podražaje (kao što su signali koji dolaze iz središnjega kućnog sustava upravljanja energijom ili putem tog sustava, cjenovni signali, izravni kontrolni signali, lokalno mjerenje) ili sposobni pružiti druge usluge kojima se povećava energetska učinkovitost i prihvaćanje obnovljive energije, s ciljem poboljšanja utjecaja uporabe energije na okoliš u cjelokupnom energetskom sustavu;
- (e) mjesta na kojima se izlaže oznaka, na primjer oznaka se pričvršćuje na jedinicu proizvoda tako da se proizvod ne oštećuje, otisnuta je na pakiranju, dana u elektroničkom obliku ili izložena na internetu, uzimajući u obzir zahtjeve iz članka 3. stavka 1. te posljedice za kupce, dobavljače i trgovce;
- (f) prema potrebi, elektronička sredstva za označivanje proizvoda;
- (g) način na koji se oznaka i informacijski list proizvoda treba dostaviti u slučaju prodaje na daljinu;
- (h) traženi sadržaji i, prema potrebi, format i druge pojedinosti koje se odnose na informacijski list proizvoda i tehničku dokumentaciju, uključujući mogućnost unošenja parametara informacijskog lista proizvoda u bazu podataka u skladu s člankom 3. stavkom 1.;
- (i) dopuštena odstupanja pri provjeri koja trebaju upotrebljavati države članice pri provjeri usklađenosti sa zahtjevima;
- (j) na koji je način energetska razred i raspon razreda energetske učinkovitosti dostupnih na oznaci uključen u vizualne oglase i tehničke promidžbene materijale, uključujući čitljivost i vidljivost;
- (k) metode mjerenja i izračuna navedene u članku 13., koje treba upotrebljavati za utvrđivanje informacija na oznaci i na informacijskom listu proizvoda, što uključuje definiciju indeksa energetske učinkovitosti (EEI) ili ekvivalentnog parametra;
- (l) je li za veće uređaje potrebna viša razina energetske učinkovitosti kako bi postigli određeni energetska razred;
- (m) format bilo kakvih dodatnih upućivanja na oznaci, čime se kupcima omogućuje elektronički pristup detaljnijim informacijama o radu proizvoda uključenima u informacijski list proizvoda. Format tih upućivanja može imati oblik adrese internetskih stranica, dinamične oznake za brzi odgovor (QR oznaka), poveznice na oznake dostupne na internetu ili bilo kojeg drugoga odgovarajućeg sredstva usmjerenoga na potrošače;
- (n) na koji bi način, prema potrebi, energetska razredi kojima se opisuje potrošnja energije tijekom uporabe proizvoda trebali biti prikazani na interaktivnom zaslonu proizvoda;
- (o) datum ocjenjivanja i mogućeg naknadnog preispitivanja delegiranog akta;
- (p) prema potrebi, razlike u energetske svojstvima u različitim klimatskim regijama;
- (q) što se tiče zahtjeva za čuvanje informacija u dijelu baze podataka koji se odnosi na usklađenost iz članka 4. stavka 6., razdoblje čuvanja podataka kraće od 15 godina, prema potrebi u odnosu na prosječan životni vijek proizvoda.

4. Komisija donosi zaseban delegirani akt za svaku određenu skupinu proizvoda. Kada Komisija odluči o vremenskom rasporedu za donošenje delegiranog akta za određenu skupinu proizvoda, ne smije odgađati njegovo donošenje zbog razloga povezanih s donošenjem delegiranog akta koji se odnosi na drugu određenu skupinu proizvoda, osim ako se zbog iznimnih okolnosti zahtijeva drukčije.

5. Komisija vodi ažuriran popis svih relevantnih delegiranih akata donesenih u skladu s člankom 18. kao i mjera za dopunu Direktive 2009/125/EZ, što uključuje potpuna upućivanja na sve relevantne usklađene norme.

*Članak 17.***Izvršavanje delegiranja ovlasti**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 11. stavaka 4. i 5 i članka 16. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od šest godina počevši od 1. kolovoza 2017. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od šest godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranja ovlasti iz članka 11. stavaka 4. i 5 i članka 16. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Savjetovanje sa stručnjacima iz država članica odvija se nakon savjetovanja na temelju članka 14.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 11. stavaka 4. i 5 i članka 16. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

*Članak 18.***Postupak odbora**

1. Komisiji pomaže odbor osnovan člankom 19. Direktive 2009/125/EZ. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

*Članak 19.***Ocjenjivanje i izvješće**

Do 2. kolovoza 2025. Komisija ocjenjuje provedbu ove Uredbe te Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće. U tom se izvješću ocjenjuje koliko je učinkovito ovom Uredbom te delegiranim i provedbenim aktima donesenima na temelju ove Uredbe kupcima omogućen odabir učinkovitijih proizvoda, uzimajući u obzir njezin utjecaj na poslovanje, potrošnju energije, emisije stakleničkog plina, aktivnosti nadzora tržišta te trošak uspostave i održavanja baze podataka.

*Članak 20.***Stavljanje izvan snage i prijelazne odredbe**

1. Direktiva 2010/30/EU stavlja se izvan snage s učinkom od 1. kolovoza 2017.
2. Upućivanja na direktivu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga II.

3. Za modele čije su jedinice bile stavljene na tržište ili puštene u rad u skladu s Direktivom 2010/30/EU prije 1. kolovoza 2017. dobavljač, za razdoblje koje završava pet godina nakon proizvodnje posljednje jedinice, stavlja elektroničku verziju tehničke dokumentacije na raspolaganje radi pregleda u roku od deset dana od zaprimanja zahtjeva tijela za nadzor tržišta ili Komisije.

4. Delegirani akti doneseni na temelju članka 10. Direktive 2010/30/EU i Direktive Komisije 96/60/EZ ostaju na snazi sve dok ne budu stavljeni izvan snage ili zamijenjeni delegiranim aktima donesenim na temelju članka 16. ove Uredbe obuhvaćajući relevantnu skupinu proizvoda.

Obveze iz ove Uredbe primjenjuju se u pogledu skupina proizvoda obuhvaćenih delegiranim aktima donesenim na temelju članka 10. Direktive 2010/30/EU i Direktive 96/60/EZ.

5. U pogledu skupina proizvoda koje su već obuhvaćene delegiranim aktima donesenim na temelju članka 10. Direktive 2010/30/EU ili Direktive 96/60/EZ, ako Komisija donese delegirane akte na temelju članka 16. ove Uredbe, razvrstavanje energetske učinkovitosti utvrđeno u Direktivi 2010/30/EU može se, odstupajući od članka 16. stavka 3. točke (b) ove Uredbe, nastaviti primjenjivati do datuma od kojeg se delegirani akti kojima se uvodi oznaka s promijenjenom vrijednošću na temelju članka 11. ove Uredbe počinju primjenjivati.

Članak 21.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu četvrtog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. kolovoza 2017.

Odstupajući od drugog stavka, članak 4. o obvezama dobavljača u odnosu na bazu podataka o proizvodima primjenjuje se od 1. siječnja 2019.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 4. srpnja 2017.

Za Europski parlament
Predsjednik
A. TAJANI

Za Vijeće
Predsjednik
M. MAASIKAS

PRILOG I.

**INFORMACIJE KOJE TREBAJU BITI UNESENE U BAZU PODATAKA O PROIZVODU I FUNKCIONALNI
KRITERIJI ZA DIO BAZE PODATAKA DOSTUPAN JAVNOSTI**

1. Informacije koje dobavljač treba unijeti u dio baze podataka dostupan javnosti:
 - (a) naziv ili žig, adresa, podaci za kontakt i drugi pravni identifikacijski podaci dobavljača;
 - (b) identifikacijska oznaka modela;
 - (c) oznaka u elektroničkom obliku;
 - (d) razred(i) energetske učinkovitosti i drugi parametri na oznaci;
 - (e) parametri u informacijskom listu proizvoda u elektroničkom obliku.
2. Informacije koje Komisija treba unijeti na internetski portal:
 - (a) podaci za kontakt tijela država članica za nadzor tržišta;
 - (b) plan rada na temelju članka 15.;
 - (c) zapisnik sa sastanka Savjetodavnog foruma;
 - (d) popis delegiranih i provedbenih akata, prijelaznih metoda mjerenja i izračuna te primjenjivih usklađenih normi.
3. Informacije koje dobavljač treba unijeti u dio baze podataka koji se odnosi na usklađenost:
 - (a) identifikacijske oznake svih ekvivalentnih modela koji su već stavljeni na tržište;
 - (b) tehnička dokumentacija kako je utvrđeno u članku 12. stavku 5.

Komisija osigurava poveznicu na informacijski i komunikacijski sustav za tržišni nadzor (ICSMS), kojim su obuhvaćeni ishod provjera usklađenosti koje su obavile države članice te donesene privremene mjere.
4. Funkcionalni kriteriji za dio baze podataka o proizvodu dostupan javnosti:
 - (a) svaki model proizvoda mora biti dostupan kao pojedinačan unos;
 - (b) mora se kreirati jedinstvena datoteka za oznaku energetske učinkovitosti za svaki model koja se može pregledati, preuzeti i otisnuti, kao i jezične verzije cjelokupnog informacijskog lista proizvoda na svim službenim jezicima Unije;
 - (c) informacije moraju biti strojno čitljive, mora ih se moći razvrstavati i pretraživati, poštujući otvorene norme u pogledu uporabe od strane trećih strana, te moraju biti besplatne;
 - (d) mora se uspostaviti i održavati internetska korisnička podrška ili kontaktna točka za dobavljača, što mora biti jasno navedeno na portalu.

PRILOG II.

KORELACIJSKA TABLICA

Direktiva 2010/30/EU	Ova Uredba
Članak 1. stavak 1.	Članak 1. stavak 1.
Članak 1. stavak 2.	—
Članak 1. stavak 3. točke (a) i (b)	Članak 1. stavak 2. točke (a) i (b)
Članak 1. stavak 3. točka (c)	—
Članak 2.	Članak 2.
Članak 2. točka (a)	Članak 2. točka 1.
Članak 2. točka (b)	Članak 2. točka 22.
Članak 2. točka (c)	—
Članak 2. točka (d)	—
Članak 2. točka (e)	—
Članak 2. točka (f)	—
Članak 2. točka (g)	Članak 2. točka 13.
Članak 2. točka (h)	Članak 2. točka 14.
Članak 2. točka i.	Članak 2. točka 8.
Članak 2. točka (j)	Članak 2. točka 9.
Članak 2. točka (k)	—
Članak 3.	Članak 7.
Članak 3. stavak 1. točka (a)	Članak 7. stavak 3.
Članak 3. stavak 1. točka (b)	Članak 6. točka (c)
Članak 3. stavak 1. točka (c)	Članak 7. stavak 3.
Članak 3. stavak 1. točka (d)	Članak 8. stavak 2.
Članak 3. stavak 2.	Članak 6. točka (b) i članak 9.
Članak 3. stavak 3.	Članak 8. stavak 1.
Članak 3. stavak 4.	—
Članak 4. točka (a)	Članak 5.
Članak 4. točka (b)	—
Članak 4. točka (c)	Članak 6. točka (a)
Članak 4. točka (d)	Članak 6. točka (a)
Članak 5.	Članak 3. stavak 1. i članak 6.
Članak 5. točka (a)	Članak 3. stavak 1. točka (a)
Članak 5. točka (b) podtočke i., ii., iii. i iv.	Članak 4. stavak 6. i Prilog I.
Članak 5. točka (c)	Članak 4. stavak 6.
Članak 5. točka (d)	Članak 3. stavak 1.
Članak 5. točka (d) drugi podstavak	Članak 3. stavak 1.
Članak 5. točka (e)	Članak 3. stavak 1.
Članak 5. točka (f)	—
Članak 5. točka (g)	Članak 3. stavak 1.
Članak 5. točka (h)	—
Članak 6.	Članak 5. stavak 1. i članak 6.
Članak 6. točka (a)	Članak 5. stavak 1. točka (a)
Članak 6. točka (b)	Članak 5. stavak 1. točka (a)

Direktiva 2010/30/EU	Ova Uredba
Članak 7.	Članak 16. stavak 3. točke (e) i (g)
Članak 8. stavak 1.	Članak 7. stavak 1.
Članak 8. stavak 2.	—
Članak 9. stavak 3.	Članak 7. stavak 2.
Članak 9. stavak 4.	—
Članak 10. stavak 1.	Članak 16.
Članak 10. stavak 1. drugi podstavak	Članak 16. stavak 2.
Članak 10. stavak 1. treći podstavak	—
Članak 10. stavak 1. četvrti podstavak	Članak 16. stavak 3. točka (c)
Članak 10. stavak 2. točka (a)	Članak 16. stavak 2. točka (a)
Članak 10. stavak 2. točka (b)	Članak 16. stavak 2. točka (b)
Članak 10. stavak 2. točka (c)	—
Članak 10. stavak 3. točka (a)	—
Članak 10. stavak 3. točka (b)	—
Članak 10. stavak 3. točka (c)	Članak 14.
Članak 10. stavak 3. točka (d)	—
Članak 10. stavak 4. točka (a)	Članak 16. stavak 3. točka (a)
Članak 10. stavak 4. točka (b)	Članak 16. stavak 3. točka (k)
Članak 10. stavak 4. točka (c)	Članak 16. stavak 3. točka (h)
Članak 10. stavak 4. točka (d)	Članak 16. stavak 3. točka (b)
Članak 10. stavak 4. točka (d) drugi odlomak	—
Članak 10. stavak 4. točka (d) treći odlomak	Članak 16. stavak 3. točka (b)
Članak 10. stavak 4. točka (d) četvrti odlomak	Članak 11. stavak 3.
Članak 10. stavak 4. točka (d) peti odlomak	Članak 11.
Članak 10. stavak 4. točka (e)	Članak 16. stavak 3. točka (e)
Članak 10. stavak 4. točka (f)	Članak 16. stavak 3. točka (h)
Članak 10. stavak 4. točka (g)	Članak 16. stavak 3. točka (j)
Članak 10. stavak 4. točka (h)	Članak 11. stavak 3.
Članak 10. stavak 4. točka i.	Članak 16. stavak 3. točka i.
Članak 10. stavak 4. točka (j)	Članak 16. stavak 3. točka (o)
Članak 11. stavak 1.	Članak 17. stavak 2.
Članak 11. stavak 2.	Članak 17. stavak 5.
Članak 11. stavak 3.	Članak 17. stavak 1.
Članak 12. stavak 1.	Članak 17. stavak 3.
Članak 12. stavak 2.	—
Članak 12. stavak 3.	Članak 17. stavak 3.
Članak 13.	Članak 17. stavak 6.
Članak 14.	Članak 19.
Članak 15.	Članak 7. stavak 4.
Članak 16.	—
Članak 17.	Članak 20.
Članak 18.	Članak 21.
Članak 19.	Članak 21.
Prilog I.	—
—	Prilog I.
Prilog II.	Prilog II.

UREDBA (EU) 2017/1370 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 4. srpnja 2017.****o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1683/95 o utvrđivanju jedinstvenog obrasca za vize**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 77. stavak 2. točku (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon proslijeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) Uredbom Vijeća (EZ) br. 1683/95 ⁽²⁾ propisan je jedinstveni obrazac za vize.
- (2) Trenutačni zajednički dizajn naljepnice vize, koji je u optjecaju 20 godina, smatra se dovedenim u pitanje zbog ozbiljnih slučajeva krivotvorenja i prijevara.
- (3) Stoga bi trebalo uspostaviti novi zajednički dizajn s modernijim sigurnosnim značajkama kojima će se povećati sigurnost naljepnice vize i spriječiti krivotvorenje.
- (4) Na zahtjev Irske ili Ujedinjene Kraljevine, Komisija bi trebala sklopiti odgovarajući dogovor o razmjeni tehničkih informacija s državom članicom koja je podnijela zahtjev za potrebe izdavanja nacionalnih viza te države članice.
- (5) Ovom se Uredbom poštuju temeljna prava i načela koja su posebno priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.
- (6) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2000/365/EZ ⁽³⁾; Ujedinjena Kraljevina stoga ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (7) Ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska ne sudjeluje, u skladu s Odlukom Vijeća 2002/192/EZ ⁽⁴⁾; Irska stoga ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (8) Ova Uredba predstavlja akt koji se temelji na schengenskoj pravnoj stečevini ili je na drugi način s njom povezan, u smislu članka 3. stavka 1. Akta o pristupanju iz 2003., članka 4. stavka 1. Akta o pristupanju iz 2005. te članka 4. stavka 1. Akta o pristupanju iz 2011.
- (9) U pogledu Islanda i Norveške, ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ⁽⁵⁾, koje pripadaju području iz članka 1. točke B Odluke Vijeća 1999/437/EZ ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 1. lipnja 2017. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 20. lipnja 2017.

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1683/95 od 29. svibnja 1995. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca za vize (SL L 164, 14.7.1995., str. 1.).

⁽³⁾ Odluka Vijeća 2000/365/EZ od 29. svibnja 2000. o zahtjevu Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 131, 1.6.2000., str. 43.).

⁽⁴⁾ Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20.).

⁽⁵⁾ SL L 176, 10.7.1999., str. 36.

⁽⁶⁾ Odluka Vijeća 1999/437/EZ od 17. svibnja 1999. o određenim aranžmanima za primjenu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 176, 10.7.1999., str. 31.).

- (10) U pogledu Švicarske ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ⁽¹⁾ iz članka 1. točke B Odluke Vijeća 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/146/EZ ⁽²⁾.
- (11) U pogledu Lihtenštajna ova Uredba predstavlja daljnji razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Protokola između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu sklopljenom između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine ⁽³⁾, koje pripadaju području iz članka 1. točke B Odluke Vijeća 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2011/350/EU ⁽⁴⁾.
- (12) Uredbu Vijeća (EZ) br. 1683/95 trebalo bi stoga izmijeniti kako slijedi,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba Vijeća (EZ) br. 1683/95 mijenja se kako slijedi:

1. U članku 7. dodaju se sljedeći podstavci:

„Na zahtjev Irske ili Ujedinjene Kraljevine Komisija s državom članicom koja je podnijela zahtjev sklapa odgovarajući dogovor o razmjeni tehničkih informacija navedenih u članku 2. za potrebe izdavanja nacionalnih viza od strane te države članice.

Troškove za koje Irska i Ujedinjena Kraljevina ne doprinose u skladu s člankom 5. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priložen Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, snosit će Irska odnosno Ujedinjena Kraljevina ako podnesu takav zahtjev.”.

2. Prilog se zamjenjuje slikom i tekstem iz Priloga ovoj Uredbi.

Članak 2.

Naljepnice vize u skladu sa specifikacijama navedenima u Prilogu Uredbi Vijeća (EZ) br. 1683/95 koje su primjenjive do datuma iz stavka 2. članka 3. ove Uredbe može se upotrebljavati za vize izdane tijekom razdoblja od šest mjeseci nakon tog datuma.

Članak 3.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Države članice primjenjuju ovu Uredbu najkasnije 15 mjeseci nakon donošenja dodatnih tehničkih specifikacija iz članka 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1683/95.

⁽¹⁾ SL L 53, 27.2.2008., str. 52.

⁽²⁾ Odluka Vijeća 2008/146/EZ od 28. siječnja 2008. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 53, 27.2.2008., str. 1.).

⁽³⁾ SL L 160, 18.6.2011., str. 21.

⁽⁴⁾ Odluka Vijeća 2011/350/EU od 7. ožujka 2011. o sklapanju Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, u vezi s ukidanjem kontrola na unutarnjim granicama i kretanjem osoba, u ime Europske unije (SL L 160, 18.6.2011., str. 19.).

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Strasbourgu 4. srpnja 2017.

Za Europski parlament

Predsjednik

A. TAJANI

Za Vijeće

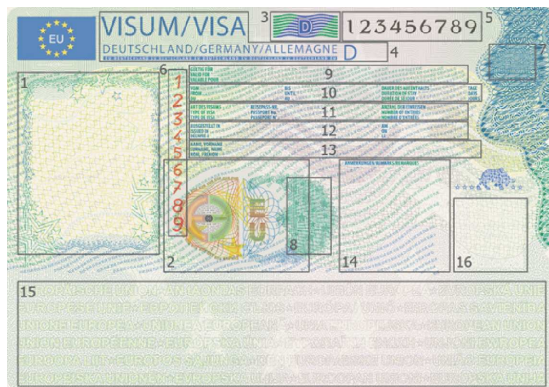
Predsjednik

M. MAASIKAS

PRILOG

Prilog Uredbi Vijeća (EZ) br. 1683/95 zamjenjuje se sljedećim:

„PRILOG

Sigurnosne značajke

1. Integrirani portret u boji nositelja vize mora biti izrađen u skladu s visokim sigurnosnim standardima.
2. U ovom se prostoru nalazi optički promjenjiv znak („Kinegram” ili istovrijedan znak). Ovisno o kutu promatranja postaju vidljiva slova „EU” i „EUE” te kinematske gyoširane linije različitih boja i veličina.
3. Ovo polje sadržava troslovnu oznaku zemlje kako je navedena u dokumentu ICAO 9303 o strojno čitljivim putnim ispravama za državu članicu izdavateljicu, ili akronim „BNL” ako je država izdavateljica Belgija, Luksemburg ili Nizozemska, u optički promjenjivoj boji. Ona se pojavljuje u različitim bojama ovisno o kutu promatranja.
4. U ovom se prostoru, ispisano velikim tiskanim slovima, nalazi sljedeće:
 - (a) riječ „VISA”. Država članica izdavateljica može navesti i istovrstan pojam na nekom drugom službenom jeziku institucija Unije;
 - (b) ime države članice izdavateljice na engleskom, francuskom te na nekom drugom službenom jeziku institucija Unije;
 - (c) troslovna oznaka zemlje za državu članicu izdavateljicu, kako je navedena u dokumentu ICAO 9303.
5. Ovo polje sadržava prethodno otisnut vodoravno položen deveteroznamenasti nacionalni broj naljepnice vize u crnoj boji. Upotrebljava se posebna vrsta fonta.
6. Ovo polje sadržava prethodno otisnut okomito položen deveteroznamenasti nacionalni broj naljepnice vize u crvenoj boji. Upotrebljava se posebna vrsta fonta, koja se razlikuje od one iz polja 5. „Broj naljepnice vize” troslovna je oznaka zemlje kako je navedena u Dokumentu ICAO 9303 te nacionalni broj iz polja 5 i 6.
7. Ovo polje sadržava slova „EU” s učinkom skrivenog prikaza. Kada su nagnuta od promatrača, ta su slova tamna, a svijetla su kada ih se zaokrene za 90°.
8. Ovo polje sadržava oznake iz polja 3. s učinkom skrivenog prikaza. Kada su nagnuta od promatrača te su oznake tamne, a svijetle su kada ih se zaokrene za 90°.

Polja za popunjavanje

Natpisi za pojedina polja na engleskom su i francuskom jeziku. Država članica izdavateljica može dodati i prijevod na neki drugi službeni jezik institucija Unije.

9. Ovo polje započinje riječima „vrijedi za”. U to polje tijelo koje izdaje vizu navodi područje na koje imatelj vize ima pravo putovati.

10. Ovo polje započinje riječju ,od', a riječ ,do' nalazi se dalje u retku. Tijelo koje izdaje vizu navodi razdoblje boravka imatelja vize koje je odobreno vizom. U nastavku retka nalaze se riječi ,trajanje boravka' (tj. trajanje planiranog boravka podnosioca zahtjeva) i još jedanput riječ ,dana'.
 11. Ovo polje započinje riječima ,vrsta vize'. Tijelo koje izdaje vizu navodi kategoriju vize. U nastavku retka nalaze se riječi ,putovnica br.' i ,broj ulazaka'.
 12. Ovo polje započinje riječima ,izdana u', nakon čega se navodi mjesto tijela koje je izdalo vizu. U nastavku retka nalazi se riječ ,dana' (nakon koje tijelo koje izdaje vize unosi datum izdavanja).
 13. Ovo polje započinje riječima ,prezime, ime'.
 14. Ovo polje započinje riječju ,napomene'. U prostor ispod riječi ,napomene' nadležno tijelo unosi dodatne informacije.
 15. Ovo polje sadržava relevantne strojno čitljive informacije koje olakšavaju nadzor vanjskih granica. Strojno čitljiva površina sadržava tiskani tekst na vidljivom pozadinskom tisku s riječima ,Europska unija' na svim službenim jezicima institucija Unije. Taj tekst ne smije utjecati na tehnička obilježja strojno čitljive površine ni na čitljivost te površine.
 16. Ovo je polje rezervirano za mogućnost dodavanja običnog 2D crtičnog koda.”.
-

DIREKTIVE

DIREKTIVA (EU) 2017/1371 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 5. srpnja 2017.

o suzbijanju prijevара počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 83. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽¹⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽²⁾,

budući da:

- (1) Zaštita financijskih interesa Unije ne odnosi se samo na upravljanje odobrenim proračunskim sredstvima nego se njome obuhvaćaju i sve mjere koje negativno utječu ili od kojih prijeti opasnost da će negativno utjecati na njezinu imovinu i imovinu država članica, u mjeri u kojoj su te mjere relevantne za politike Unije.
- (2) Konvencijom sastavljenom na temelju članka K.3 Ugovora o Europskoj uniji o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica od 26. srpnja 1995. ⁽³⁾, uključujući njezine protokole od 27. rujna 1996. ⁽⁴⁾, 29. studenoga 1996. ⁽⁵⁾ i 19. lipnja 1997. ⁽⁶⁾ („Konvencija”), utvrđuju se minimalna pravila o definiranju kaznenih djela i sankcija u području prijevара koja štetno utječe na financijske interese Unije. Države članice izradile su Konvenciju, u kojoj je napomenuto da prijevара koje štetno utječu na prihode i rashode Unije u mnogim slučajevima nisu ograničene na jednu zemlju i često su počinjene od strane organiziranih kriminalnih mreža. Na toj je osnovi u Konvenciji već prepoznato da zaštita financijskih interesa Unije iziskuje kazneni progon prijevаrnog postupanja kojim se nanosi šteta tim interesima. Usporedo je donesena Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 ⁽⁷⁾. Tom uredbom utvrđuju se opća pravila homogenih provjera te upravnih mjera i sankcija za nepravilnosti u odnosu na pravo Unije, dok se istodobno upućuje na sektorska pravila u tom području, prijevаrna djelovanja kako su utvrđena Konvencijom te primjenu kaznenog prava i postupka država članica.
- (3) Politika Unije u području zaštite financijskih interesa Unije već je bila predmetom mjera usklađivanja poput Uredbe (EZ, Euratom) br. 2988/95. Kako bi se osigurala provedba politike Unije u tom području, bitno je da se nastavi s usklađivanjem kaznenog prava država članica dopunjavanjem zaštite financijskih interesa Unije u okviru upravnog i građanskog prava za najteže vrste postupanja povezanog s prijevarama u tom području, uz izbjegavanje nedosljednosti u svakom od tih područja prava i među njima.
- (4) Zaštita financijskih interesa Unije iziskuje zajedničku definiciju prijevара koja je obuhvaćena područjem primjene ove Direktive i koja bi trebala pokrivati prijevаrno postupanje u odnosu na prihode, rashode i imovinu na teret općeg proračuna Europske unije („proračun Unije”), uključujući financijske operacije poput aktivnosti zaduživanja

⁽¹⁾ SL C 391, 18.12.2012., str. 134.

⁽²⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 16. travnja 2014. (još nije objavljeno u Službenom listu) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 25. travnja 2017. (SL C 184, 9.6.2017., str. 1.). Stajalište Europskog parlamenta od 5. srpnja 2017. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽³⁾ SL C 316, 27.11.1995., str. 48.

⁽⁴⁾ SL C 313, 23.10.1996., str. 1.

⁽⁵⁾ SL C 151, 20.5.1997., str. 1.

⁽⁶⁾ SL C 221, 19.7.1997., str. 11.

⁽⁷⁾ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

i pozajmljivanja. Pojam teških kaznenih djela protiv zajedničkog sustava poreza na dodanu vrijednost („PDV”) kako je utvrđen u Direktivi Vijeća 2006/112/EZ ⁽¹⁾ („zajednički sustav PDV-a”) odnosi se na najteže oblike prijevare povezane s PDV-om, posebno kružnu prijavu, prijavu s nepostojećim trgovcem povezanu s PDV-om i prijavu povezanu s PDV-om počinjenu u okviru zločinačke organizacije, koji predstavljaju ozbiljnu prijetnju zajedničkom sustavu PDV-a te stoga proračunu Unije. Kaznena djela protiv zajedničkog sustava PDV-a trebala bi se smatrati teškima kada su povezana s državnim područjem dviju ili više država članica, kada su rezultat sustava prijevare pri čemu su ta kaznena djela počinjena na strukturirani način s ciljem neopravdanog iskorištavanja zajedničkog sustava PDV-a te kada ukupna šteta koju su ta kaznena djela prouzrokovala iznosi najmanje 10 000 000 EUR. Pojam ukupne štete odnosi se na procijenjenu štetu koja proizlazi iz cjelokupnog sustava prijevare, nanесenu financijskim interesima dotičnih država članica i Unije, isključujući kamate i sankcije. Ovom Direktivom želi se doprinijeti naporima u suzbijanju tih pojava kriminaliteta.

- (5) Kada Komisija izvršava proračun Unije na temelju podijeljenog ili neizravnog upravljanja, može delegirati zadaće izvršenja proračuna državama članicama ili ih povjeriti tijelima, uredima ili agencijama uspostavljenima u skladu s Ugovorima ili drugim subjektima ili osobama. U slučaju takva podijeljenog ili neizravnog upravljanja financijski interesi Unije trebali bi imati istu razinu zaštite kao što je imaju u okviru izravnog upravljanja od strane Komisije.
- (6) Za potrebe ove Direktive rashodi u vezi s javnom nabavom svi su rashodi u vezi s ugovorima o javnoj nabavi utvrđenima u članku 101. stavku 1. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.
- (7) Zakonodavstvo Unije o pranju novca u cijelosti je primjenjivo na pranje novca koje uključuje imovinu stečenu kaznenim djelima obuhvaćenima ovom Direktivom. Upućivanjem na to zakonodavstvo trebalo bi se osigurati da se režim sankcioniranja uveden ovom Direktivom primjenjuje na sve teške oblike kaznenih djela protiv financijskih interesa Unije.
- (8) Korupcija je osobito ozbiljna prijetnja financijskim interesima Unije i u velikom broju slučajeva može biti povezana i s prijevaram postupanjem. Budući da je svaki javni službenik obavezan nepristrano prosuditi ili primijeniti diskrecijsko pravo, podmićivanje s ciljem utjecaja na njegovu prosudbu ili primjenu diskrecijskog prava te primanje takva mita trebali bi biti obuhvaćeni definicijom korupcije bez obzira na zakone ili druge propise primjenjive u zemlji pojedinog službenika ili na dotičnu međunarodnu organizaciju.
- (9) Na financijske interese Unije može se negativno utjecati određenim vrstama postupanja javnog službenika kojemu je povjereno upravljanje sredstvima ili imovinom, bez obzira na to je li za njih odgovoran ili ima nadzornu funkciju, pri čemu je cilj tih vrsta postupanja pronevjeriti sredstva ili imovinu u suprotnosti s predviđenom namjenom te pri čemu se nanosi šteta financijskim interesima Unije. Stoga je potrebno detaljno utvrditi opis kaznenih djela kojim će takvo postupanje biti obuhvaćeno.
- (10) Što se tiče kaznenih djela primanja mita i pronevjere, potrebno je uključiti definiciju javnih službenika koja će obuhvatiti sve relevantne službenike, bez obzira na to obnašaju li oni formalnu dužnost u Uniji, državama članicama ili trećim zemljama. Privatne osobe sve se više uključuju u upravljanje sredstvima Unije. Kako bi se sredstva Unije na odgovarajući način zaštitila od korupcije i pronevjere, definicija „javnog službenika” stoga treba obuhvaćati osobe koje ne obnašaju formalnu dužnost, ali im je bez obzira na to na sličan način povjerena javna funkcija u vezi sa sredstvima Unije i one je obavljaju, poput ugovaratelja uključenih u upravljanje takvim sredstvima.
- (11) U odnosu na kaznena djela predviđena u ovoj Direktivi, pojam namjere mora se primjenjivati na sve elemente od kojih se sastoje ta kaznena djela. Namjerni karakter određene radnje ili propuštanja može se zaključiti iz objektivnih, činjeničnih okolnosti. Kaznena djela kod kojih se ne zahtijeva namjera nisu obuhvaćena ovom Direktivom.

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 347, 11.12.2006., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002 (SL L 298, 26.10.2012., str. 1.).

- (12) Ovom Direktivom ne obvezuju se države članice da predvide sankcije kazne zatvora za počinjenje kaznenih djela koja nisu teška, u slučajevima kada se nacionalnim pravom pretpostavlja postojanje namjere.
- (13) Neka kaznena djela protiv financijskih interesa Unije u praksi su često blisko povezana s kaznenim djelima obuhvaćenima člankom 83. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i zakonodavnim aktima Unije koji se temelje na toj odredbi. Stoga bi u tekstu ove Direktive trebalo osigurati koherentnost između takvih zakonodavnih akata i ove Direktive.
- (14) U mjeri u kojoj se financijskim interesima Unije može nanijeti šteta ili ih se može ugroziti postupanjem pravnih osoba, one bi trebale biti odgovorne za kaznena djela, kako su definirana u ovoj Direktivi, koja su počinjena u njihovo ime.
- (15) Radi osiguranja jednakovrijedne zaštite financijskih interesa Unije u cijeloj Uniji putem mjera koje bi trebale imati učinak odvratanja, države članice trebale bi predvidjeti određene vrste i razine sankcija u slučaju počinjenja kaznenih djela definiranih u ovoj Direktivi. Razine sankcija ne bi smjele prelaziti ono što je proporcionalno za kaznena djela.
- (16) Budući da su ovom Direktivom predviđena minimalna pravila, države članice slobodne su donijeti ili zadržati stroža pravila za kaznena djela kojima se štetno utječe na financijske interese Unije.
- (17) Ovom Direktivom ne utječe se na pravilnu i djelotvornu primjenu disciplinskih mjera ili sankcija osim onih koje su kaznenopravne naravi. Sankcije koje se ne mogu izjednačiti s kaznenopravnim sankcijama, koje su izrečene istoj osobi za isto postupanje, mogu se uzeti u obzir pri izricanju kazne toj osobi za kazneno djelo definirano u ovoj Direktivi. Za druge bi sankcije trebalo u potpunosti poštovati načelo zabrane dvostrukog suđenja ili kažnjavanja u kaznenom postupku za isto kazneno djelo (*ne bis in idem*). Ovom se Direktivom ne kriminalizira ponašanje koje ne podliježe i disciplinskim sankcijama ili drugim mjerama koje se odnose na kršenje službenih dužnosti, u slučajevima u kojima se takve disciplinske sankcije ili druge mjere mogu primjenjivati na dotične osobe.
- (18) Sankcijama u pogledu fizičkih osoba trebala bi se u određenim slučajevima predvidjeti najviša sankcija od najmanje četiri godine kazne zatvora. Takvi bi slučajevi trebali obuhvaćati barem one u kojima je uzrokovana znatna šteta ili je stečena znatna korist, pri čemu bi trebalo smatrati da su šteta ili korist znatni kada je riječ o iznosima većima od 100 000 EUR. Ako pravom države članice nije predviđen izričit prag za znatnu štetu ili korist kao temelj za najvišu sankciju, država članica trebala bi osigurati da njezini sudovi prilikom određivanja sankcija za prijevare i druga kaznena djela koja štetno utječu na financijske interese Unije uzmu u obzir iznos štete ili koristi. Ovom se Direktivom ne sprječava države članice da predvide druge elemente koji bi ukazivali na teško kazneno djelo, primjerice kada su šteta ili korist potencijalne, ali vrlo znatne. Međutim, kod kaznenih djela protiv zajedničkog sustava PDV-a prag od kojeg bi se šteta ili korist trebali smatrati znatnima iznosi, u skladu s ovom Direktivom, 10 000 000 EUR. Uvođenje najnižih razina najviših kazni zatvora potrebno je radi osiguravanja jednakovrijedne zaštite financijskih interesa Unije u cijeloj Uniji. Cilj je da sankcije imaju snažan učinak odvratanja na potencijalne počinitelje, s učinkom u cijeloj Uniji.
- (19) Države članice trebale bi osigurati da se činjenica da je kazneno djelo počinjeno u okviru zločinačke organizacije, kako je definirana u Okvirnoj odluci Vijeća 2008/841/PUP⁽¹⁾, smatra otegotnom okolnosti u skladu s primjenjivim pravilima uspostavljenima u okviru njihovih pravnih sustava. Trebale bi osigurati da je sucima otegotna okolnost na raspolaganju za ocjenjivanje prilikom izricanja kazne počiniteljima, iako suci nisu obvezni uzeti tu otegotnu okolnost u obzir prilikom izricanja kazne. Države članice nisu obvezne predvidjeti otegotnu okolnost kada su u nacionalnom pravu kaznena djela, kako su definirana u Okvirnoj odluci 2008/841/PUP, kažnjiva kao zasebna kaznena djela te to može dovesti do strožih sankcija.
- (20) Posebno uzimajući u obzir mobilnost počinitelja i prihoda od nezakonitih aktivnosti na štetu financijskih interesa Unije, kao i složenost prekograničnih istraga koje su posljedica toga, svaka država članica trebala bi uspostaviti svoju sudbenost kako bi mogla suzbijati takve aktivnosti. Svaka država članica time bi trebala osigurati da njezina sudbenost obuhvaća i kaznena djela počinjena upotrebom informacijske i komunikacijske tehnologije kojoj se pristupilo s njezina državnog područja.

⁽¹⁾ Okvirna odluka Vijeća 2008/841/PUP od 24. listopada 2008. o borbi protiv organiziranog kriminala (SL L 300, 11.11.2008., str. 42.).

- (21) S obzirom na mogućnost višestrukih sudbenosti za prekogranična kaznena djela obuhvaćena područjem primjene ove Direktive, države članice trebale bi osigurati da se načelo *ne bis in idem* u potpunosti poštuje prilikom primjene nacionalnog prava kojim se prenosi ova Direktiva.
- (22) Države članice trebale bi utvrditi pravila u vezi s rokovima zastare koja su potrebna kako bi im se omogućilo suzbijanje nezakonitih aktivnosti na štetu financijskih interesa Unije. U slučaju kaznenih djela kažnjivih najvišom sankcijom od najmanje četiri godine kazne zatvora, rok zastare trebao bi biti najmanje pet godina od počinjenja kaznenog djela. Time se ne bi smjelo dovoditi u pitanje države članice koje ne određuju rokove zastare za istragu, kazneni progon i izvršenje.
- (23) Ne dovodeći u pitanje pravila o prekograničnoj suradnji i uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim stvarima te druga pravila predviđena pravom Unije, posebno Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, potrebno je predvidjeti odgovarajuće odredbe za suradnju kako bi se osiguralo djelotvorno djelovanje protiv kaznenih djela definiranih u ovoj Direktivi koja štetno utječu na financijske interese Unije, uključujući razmjenu informacija između država članica i Komisije, kao i tehničku i operativnu pomoć koju Komisija pruža nadležnim nacionalnim tijelima u mjeri u kojoj im je to potrebno radi lakše koordinacije njihovih istraga. Takva pomoć ne bi trebala obuhvaćati sudjelovanje Komisije u istražnim postupcima ili postupcima progona pojedinačnih kaznenih predmeta koje provode nacionalna tijela. Revizorski sud i revizori odgovorni za reviziju proračuna institucija, tijela, ureda i agencija Unije trebali bi obavješćivati Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) i druga nadležna tijela o svakoj činjenici koja bi mogla predstavljati kazneno djelo u skladu s ovom Direktivom, a države članice trebale bi osigurati da nacionalna revizijska tijela, u smislu članka 59. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012, čine isto, u skladu s člankom 8. Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013.
- (24) Komisija bi trebala izvješćivati Europski parlament i Vijeće o mjerama koje su države članice poduzele radi usklađivanja s ovom Direktivom. Izvješću se prema potrebi mogu priložiti prijedlozi kojima se u obzir uzima mogući razvoj događaja, posebno u odnosu na financiranje proračuna Unije.
- (25) Konvenciju bi trebalo zamijeniti ovom Direktivom za države članice koje obvezuje ova Direktiva.
- (26) Za potrebe primjene članka 3. točke 4. podtočke (d) Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ upućivanje na ozbiljnu prijevaru koja štetno utječe na financijske interese Unije kako je definirana u članku 1. stavku 1. i članku 2. stavku 1. Konvencije trebalo bi smatrati prijevarom koja štetno utječe na financijske interese Unije kako je definirana u članku 3. i članku 7. stavku 3. ove Direktive ili, u pogledu kaznenih djela protiv zajedničkog sustava PDV-a, kako je definirana u članku 2. stavku 2. ove Direktive.
- (27) Pravilna provedba ove Direktive u državama članicama uključuje obradu osobnih podataka od strane nadležnih nacionalnih tijela te razmjenu takvih podataka među državama članicama, s jedne strane, i među nadležnim tijelima Unije, s druge strane. Obrada osobnih podataka na nacionalnoj razini među nadležnim nacionalnim tijelima trebala bi biti uređena pravnom stečevinom Unije. Razmjena osobnih podataka među državama članicama trebala bi se provoditi u skladu s Direktivom (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾. Ako institucije, tijela, uredi i agencije Unije obrađuju osobne podatke, trebala bi se primjenjivati Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ ili, ako je primjenjivo, drugi pravni akti Unije koji uređuju obradu osobnih podataka od strane tih tijela, ureda i agencija, kao i primjenjiva pravila o tajnosti sudskih istraga.

⁽¹⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

⁽³⁾ Direktiva (EU) 2016/680 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka od strane nadležnih tijela u svrhe sprečavanja, istrage, otkrivanja ili progona kaznenih djela ili izvršavanja kaznenih sankcija i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Okvirne odluke Vijeća 2008/977/PUP (SL L 119, 4.5.2016., str. 89.).

⁽⁴⁾ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

- (28) Planirani odvrćajući učinak primjene kaznenopravnih sankcija zahtijeva poseban oprez u vezi s temeljnim pravima. Ovom Direktivom poštuju se temeljna prava i načela priznata posebno Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”), a posebno pravo na slobodu i sigurnost, zaštita osobnih podataka, sloboda izbora zanimanja i pravo na rad, sloboda poduzetništva, pravo na vlasništvo, pravo na djelotvoran pravni lijek i na pošteno suđenje, pretpostavka nedužnosti i pravo na obranu, načela zakonitosti i razmjernosti kaznenih djela i kazni, kao i načelo *ne bis in idem*. Ovom Direktivom nastoji se osigurati potpuno poštovanje tih prava i načela te ju se mora provesti na odgovarajući način.
- (29) Države članice trebale bi poduzeti potrebne mjere kako bi, ne dovodeći u pitanje odgovarajuća pravila pojedinih sektora Unije o financijskim ispravcima i povratu nepropisno potrošenih iznosa, osigurale hitan povrat takvih iznosa i njihov prijenos u proračun Unije.
- (30) Upravne mjere i sankcije imaju važnu ulogu u zaštiti financijskih interesa Unije. Ovom Direktivom države članice ne izuzimaju se iz obveze primjene i provedbe upravnih mjera i sankcija Unije u smislu članaka 4. i 5. Uredbe (EZ, Euratom) br. 2988/95.
- (31) Ovom Direktivom trebalo bi obvezati države članice da u nacionalnom pravu predvide kaznenopravne sankcije u odnosu na djela prijevare i kaznena djela povezana s prijevarom kojima se štetno utječe na financijske interese Unije na koje se ova Direktiva primjenjuje. Ovom Direktivom ne bi se trebale stvarati obveze u odnosu na primjenu takvih sankcija ili bilo kojeg drugog dostupnog sustava kaznenog progona na pojedinačne slučajeve. Države članice u načelu mogu i dalje istodobno primjenjivati upravne mjere i sankcije u području obuhvaćenom ovom Direktivom. Međutim, pri primjeni nacionalnog prava kojim se prenosi ova Direktiva, države članice trebale bi osigurati da izricanje kaznenopravnih sankcija za kaznena djela u skladu s ovom Direktivom te upravnih mjera i sankcija ne dovodi do kršenja Povelje.
- (32) Ovom Direktivom ne bi se trebalo utjecati na nadležnosti država članica da strukturiraju i organiziraju svoju poreznu upravu kako smatraju primjerenim kako bi osigurale ispravno utvrđivanje, procjenu i prikupljanje poreza na dodanu vrijednost, kao i djelotvornu primjenu propisa o PDV-u.
- (33) Ova se Direktiva primjenjuje ne dovodeći u pitanje odredbe o ukidanju imuniteta sadržane u UFEU-u, Protokolu br. 3 o Statutu Suda Europske unije i Protokolu br. 7 o povlasticama i imunitetima Europske unije, priloženima UFEU-u i Ugovoru o Europskoj uniji (UEU), i tekstovima za njihovu provedbu, ili slične odredbe obuhvaćene nacionalnim pravom. Pri prenošenju ove Direktive u nacionalno pravo, kao i pri primjeni nacionalnog prava kojim se prenosi ova Direktiva, u potpunosti se uzimaju u obzir te povlastice i imuniteti, uključujući poštovanje slobode mandata članova kolegija.
- (34) Ovom Direktivom ne dovode se u pitanje opća pravila i načela nacionalnog kaznenog prava o izricanju i izvršavanju kazni u skladu s konkretnim okolnostima svakog pojedinačnog slučaja.
- (35) S obzirom na to da cilj ove Direktive ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njegova opsega i učinaka on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (36) U skladu s člankom 3. i člankom 4.a stavkom 1. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog UEU-u i UFEU-u, Irska je obavijestila da želi sudjelovati u donošenju i primjeni ove Direktive.
- (37) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog UEU-u i UFEU-u, i ne dovodeći u pitanje članak 4. navedenog protokola, Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.
- (38) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Direktive te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.

(39) Provedeno je savjetovanje s Europskim revizorskim sudom te je on usvojio mišljenje ⁽¹⁾,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

GLAVA I.

PREDMET, DEFINICIJE I PODRUČJE PRIMJENE

Članak 1.

Predmet

Ovom Direktivom uspostavljaju se minimalna pravila u odnosu na definiciju kaznenih djela i sankcija u pogledu suzbijanja prijevare i drugih nezakonitih aktivnosti koje štetno utječu na financijske interese Unije, s ciljem jačanja zaštite od kaznenih djela koja štetno utječu na te financijske interese, u skladu s pravnom stečevinom Unije u tom području.

Članak 2.

Definicije i područje primjene

1. Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:
 - (a) „financijski interesi Unije” znači svi prihodi, rashodi i imovina koji su obuhvaćeni sljedećim proračunima, koji su putem tih proračuna stečeni ili koji se u te proračune moraju uplatiti:
 - i. proračun Unije;
 - ii. proračuni institucija, tijela, ureda i agencija Unije uspostavljenih u skladu s Ugovorima ili proračuni kojima oni izravno ili neizravno upravljaju te ih nadziru;
 - (b) „pravna osoba” znači subjekt koji ima pravnu osobnost prema primjenjivom pravu, osim država ili javnih tijela koja obnašaju državnu vlast te javnih međunarodnih organizacija.
2. U odnosu na prihod koji proizlazi iz vlastitih sredstava na temelju PDV-a, ova se Direktiva primjenjuje samo u slučaju teških kaznenih djela protiv zajedničkog sustava PDV-a. Za potrebe ove Direktive kaznena djela protiv zajedničkog sustava PDV-a smatraju se teškima ako su radnje ili propuštanja počinjeni s namjerom, definirani u članku 3. stavku 2. točki (d), povezani s državnim područjem dviju ili više država članica Unije i ako su uzrokovali ukupnu štetu od najmanje 10 000 000 EUR.
3. Ovom Direktivom ne utječe se na strukturu ni funkcioniranje poreznih uprava država članica.

GLAVA II.

KAZNENA DJELA U POGLEDU PRIJEVARE KOJA ŠTETNO UTJEČE NA FINANCIJSKE INTERESE UNIJE

Članak 3.

Prijevare koja štetno utječe na financijske interese Unije

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da prijevare koja štetno utječe na financijske interese Unije predstavlja kazneno djelo kada je počinjena s namjerom.
2. Za potrebe ove Direktive prijevaram koja štetno utječe na financijske interese Unije smatra se:
 - (a) u odnosu na rashode koji nisu povezani s javnom nabavom, svaka radnja ili propuštanje koji se odnose na:
 - i. upotrebu ili prikazivanje lažnih, netočnih ili nepotpunih izjava ili dokumenata, čiji je učinak pronevjera ili nezakonito zadržavanje sredstava ili imovine iz proračuna Unije ili proračuna kojima upravlja Unija, ili kojima se upravlja u njezino ime;
 - ii. neotkrivanje informacija, čime se krši određena obveza, s istim učinkom; ili
 - iii. zloupotrebu takvih sredstava ili imovine za potrebe različite od onih za koje su sredstva izvorno odobrena;

⁽¹⁾ SL C 383, 12.12.2012., str. 1.

- (b) u odnosu na rashode u vezi s javnom nabavom, barem kada su počinjeni radi stjecanja nezakonite koristi za počinitelja ili drugu osobu uzrokovanjem gubitka za financijske interese Unije, svaka radnja ili propuštanje koji se odnose na:
 - i. upotrebu ili prikazivanje lažnih, netočnih ili nepotpunih izjava ili dokumenata, čiji je učinak pronevjera ili nezakonito zadržavanje sredstava ili imovine iz proračuna Unije ili proračuna kojima upravlja Unija, ili kojima se upravlja u njezino ime;
 - ii. neotkrivanje informacija, čime se krši određena obveza, s istim učinkom; ili
 - iii. zloupotrebu takvih sredstava ili imovine za potrebe različite od onih za koje su sredstva izvorno odobrena, čime se nanosi šteta financijskim interesima Unije;
- (c) u odnosu na prihod različit od prihoda koji proizlazi iz vlastitih sredstava na temelju PDV-a iz točke (d), svaka radnja ili propuštanje koji se odnose na:
 - i. upotrebu ili prikazivanje lažnih, netočnih ili nepotpunih izjava ili dokumenata, čiji je učinak nezakonito smanjenje sredstava iz proračuna Unije ili proračuna kojima upravlja Unija, ili kojima se upravlja u njezino ime;
 - ii. neotkrivanje informacija, čime se krši određena obveza, s istim učinkom; ili
 - iii. zloupotrebu zakonito ostvarene koristi, s istim učinkom;
- (d) u odnosu na prihod koji proizlazi iz vlastitih sredstava na temelju PDV-a, svaka radnja ili propuštanje koji su počinjeni u prekograničnim sustavima prijevara i koji se odnose na:
 - i. upotrebu ili prikazivanje lažnih, netočnih ili nepotpunih izjava ili dokumenata u vezi s PDV-om, koji imaju za posljedicu smanjenje sredstava iz proračuna Unije;
 - ii. neotkrivanje informacija u vezi s PDV-om, čime se krši određena obveza, s istim učinkom; ili
 - iii. prikazivanje ispravnih izjava u vezi s PDV-om za potrebe prijevarena prikriivanja neplaćanja ili nezakonitog stvaranja prava na povrat PDV-a.

Članak 4.

Druga kaznena djela koja štetno utječu na financijske interese Unije

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da pranje novca kako je opisano u članku 1. stavku 3. Direktive (EU) 2015/849, koje uključuje imovinu stečenu kaznenim djelima obuhvaćenima ovom Direktivom, predstavlja kazneno djelo.
2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da primanje i davanje mita, kada su počinjeni s namjerom, predstavljaju kazneno djelo.
 - (a) Za potrebe ove Direktive „primanje mita” znači postupanje javnog službenika koji izravno ili putem posrednika traži ili prima bilo kakvu korist za sebe ili za treću stranu, ili prihvaća obećanje takve koristi, kako bi djelovao ili se suzdržao od djelovanja u skladu sa svojom dužnosti ili pri obavljanju svoje funkcije na način koji šteti ili bi mogao štetiti financijskim interesima Unije.
 - (b) Za potrebe ove Direktive „davanje mita” znači postupanje osobe koja obećava, nudi ili daje, izravno ili putem posrednika, bilo kakvu korist javnom službeniku za njega ili za treću stranu, kako bi djelovao ili se suzdržao od djelovanja u skladu sa svojom dužnosti ili pri obavljanju svoje funkcije na način koji šteti ili bi mogao štetiti financijskim interesima Unije.
3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da pronevjera, kada je počinjena s namjerom, predstavlja kazneno djelo.

Za potrebe ove Direktive „pronevjera” znači postupanje kojim javni službenik, kojemu je izravno ili neizravno povjereno upravljanje sredstvima ili imovinom, osigura ili isplati sredstva, prisvoji imovinu ili se njome koristi suprotno svrsi za koju su namijenjeni na bilo koji način, a kojim se nanosi šteta financijskim interesima Unije.

4. Za potrebe ove Direktive „javni službenik” znači:

(a) službenik Unije ili nacionalni službenik, uključujući svakog nacionalnog službenika druge države članice i svakog nacionalnog službenika treće zemlje:

i. „službenik Unije” znači osoba:

— koja je dužnosnik ili drugi službenik zaposlen na temelju ugovornog odnosa s Unijom u smislu Pravilnika o osoblju i Uvjeta zaposlenja ostalih službenika Europske unije utvrđenih u Uredbi Vijeća (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68 ⁽¹⁾ („Pravilnik o osoblju”), ili

— koju su država članica ili neko javno ili privatno tijelo uputili u Uniju i koja obavlja funkcije istovjetne funkcijama dužnosnika ili drugih službenika Unije.

Ne dovodeći u pitanje odredbe o povlasticama i imunitetima sadržane u protokolima br. 3 i br. 7, članovi institucija, tijela, ureda i agencija Unije osnovanih u skladu s Ugovorima i osoblje takvih tijela izjednačavaju se sa službenicima Unije, u mjeri u kojoj se na njih ne primjenjuje Pravilnik o osoblju;

ii. „nacionalni službenik” tumači se s obzirom na definiciju „službenika” ili „javnog službenika” u nacionalnom pravu države članice ili treće zemlje u kojoj dotična osoba obavlja svoje funkcije.

Bez obzira na to, u slučaju postupka koji uključuje nacionalnog službenika države članice ili nacionalnog službenika treće zemlje koji je pokrenula druga država članica, potonja nije dužna primjenjivati definiciju „nacionalnog službenika” osim u mjeri u kojoj je ta definicija usklađena s njezinim nacionalnim pravom.

Pojam „nacionalni službenik” obuhvaća sve osobe koje obnašaju izvršnu, upravnu ili pravosudnu dužnost na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini. Svaka osoba koja obnaša zakonodavnu dužnost na nacionalnoj, regionalnoj ili lokalnoj razini izjednačava se s nacionalnim službenikom;

(b) svaka druga osoba kojoj je povjerena javna funkcija i koja obavlja javnu funkciju koja uključuje upravljanje financijskim interesima Unije u državama članicama ili trećim zemljama ili donošenje odluka u vezi s tim interesima.

GLAVA III.

OPĆE ODREDBE O PRIJEVARI I DRUGIM KAZNENIM DJELIMA KOJI ŠTETNO UTJEČU NA FINANCIJSKE INTERESE UNIJE

Članak 5.

Poticanje, pomaganje i pokušaj

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su poticanje na počinjenje i pomaganje u počinjenju bilo kojeg od kaznenih djela iz članka 3. i 4. kažnjivi kao kazneno djelo.

2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da je pokušaj počinjenja bilo kojeg od kaznenih djela iz članka 3. i članka 4. stavka 3. kažnjiv kao kazneno djelo.

Članak 6.

Odgovornost pravnih osoba

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravne osobe može smatrati odgovornima za sva kaznena djela iz članka 3., 4. i 5. koja u njihovu korist počinji bilo koja osoba samostalno ili kao član tijela te pravne osobe, čiji se rukovodeći položaj kod te pravne osobe temelji na:

(a) ovlasti za zastupanje pravne osobe;

(b) ovlasti za donošenje odluka u ime pravne osobe; ili

(c) ovlasti za provođenje nadzora u okviru pravne osobe.

⁽¹⁾ SL L 56, 4.3.1968., str. 1.

2. Države članice također poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se pravne osobe može smatrati odgovornima ako se nedostatkom nadzora ili kontrole od strane osobe iz stavka 1. omogućilo počinjenje, od strane osobe u nadležnosti te pravne osobe, bilo kojeg od kaznenih djela iz članka 3., 4. ili 5. u korist te pravne osobe.

3. Odgovornost pravnih osoba na temelju stavaka 1. i 2. ovog članka ne isključuje mogućnost kaznenog postupka protiv fizičkih osoba koje su počinitelji kaznenih djela iz članka 3. i 4. ili su kazneno odgovorne na temelju članka 5.

Članak 7.

Sankcije u pogledu fizičkih osoba

1. U pogledu fizičkih osoba države članice osiguravaju da su kaznena djela iz članka 3., 4. i 5. kažnjiva učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim kaznenopravnim sankcijama.

2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su kaznena djela iz članka 3. i 4. kažnjiva najvišom sankcijom kojom je predviđena kazna zatvora.

3. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da su kaznena djela iz članka 3. i 4. kažnjiva najvišom sankcijom od najmanje četiri godine kazne zatvora ako je njima uzrokovana znatna šteta ili je stečena znatna korist.

Šteta ili korist nastali kaznenim djelima iz članka 3. stavka 2. točaka (a), (b) i (c) te članka 4. smatraju se znatnima kada su uzrokovana šteta ili stečena korist veći od 100 000 EUR.

Šteta ili korist nastali kaznenim djelima iz članka 3. stavka 2. točke (d) i podložno članku 2. stavku 2. uvijek se smatraju znatnima.

Države članice također mogu predvidjeti najvišu sankciju od najmanje četiri godine kazne zatvora u slučaju drugih teških okolnosti definiranih u njihovu nacionalnom pravu.

4. Ako je kaznenim djelom iz članka 3. stavka 2. točke (a), (b) ili (c) ili članka 4. uzrokovana šteta manja od 10 000 EUR ili stečena korist manja od 10 000 EUR, države članice umjesto kaznenopravnih sankcija mogu predvidjeti druge sankcije.

5. Stavkom 1. ne dovodi se u pitanje izvršavanje disciplinskih ovlasti nadležnih tijela nad javnim službenicima.

Članak 8.

Otegotna okolnost

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se, ako je kazneno djelo iz članka 3., 4. ili 5. počinjeno u okviru zločinačke organizacije u smislu Okvirne odluke 2008/841/PUP, to smatra otegotnom okolnosti.

Članak 9.

Sankcije u pogledu pravnih osoba

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da pravna osoba koja se smatra odgovornom na temelju članka 6. podliježe učinkovitim, proporcionalnim i odvraćajućim sankcijama, koje uključuju kaznenopravne ili nekaznenopravne novčane kazne, a mogu uključivati i druge sankcije, kao što su:

- (a) ukidanje prava na javne naknade ili pomoć;
- (b) privremeno ili trajno isključenje iz postupaka javnog nadmetanja;
- (c) privremena ili trajna zabrana obavljanja poslovnih djelatnosti;

- (d) određivanje sudskog nadzora;
- (e) sudski nalog za likvidaciju;
- (f) privremeno ili trajno zatvaranje objekata kojima se koristilo za počinjenje kaznenog djela.

Članak 10.

Zamrzavanje i oduzimanje

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile zamrzavanje i oduzimanje predmeta i imovinske koristi ostvarenih kaznenim djelima iz članaka 3., 4. i 5. Države članice koje obvezuje Direktiva 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ to čine u skladu s tom direktivom.

Članak 11.

Sudbenost

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi uspostavila svoju sudbenost za kaznena djela iz članaka 3., 4. i 5. u sljedećim slučajevima:
 - (a) ako je kazneno djelo u cijelosti ili djelomično počinjeno na njezinu državnom području; ili
 - (b) ako je počinitelj njezin državljanin.
2. Svaka država članica poduzima potrebne mjere kako bi uspostavila svoju sudbenost za kaznena djela iz članaka 3., 4. i 5. kada počinitelj podliježe Pravilniku o osoblju u vrijeme počinjenja kaznenog djela. Svaka država članica može odustati od primjene pravila o sudbenosti utvrđenih u ovom stavku ili ih može primjenjivati samo u posebnim slučajevima ili samo ako su ispunjeni posebni uvjeti te o tome obavješćuje Komisiju.
3. Država članica obavješćuje Komisiju ako odluči proširiti svoju sudbenost na kaznena djela iz članka 3., 4. ili 5. koja su počinjena izvan njezina državnog područja, u bilo kojoj od sljedećih situacija:
 - (a) počinitelj ima uobičajeno boravište na njezinu državnom području;
 - (b) kazneno djelo počinjeno je u korist pravne osobe s poslovnim nastanom na njezinu državnom području; ili
 - (c) počinitelj je njezin službenik koji postupi u okviru svoje službene dužnosti.
4. U slučajevima iz stavka 1. točke (b) države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da izvršavanje njihove sudbenosti nije podložno uvjetu da kazneni progon može započeti samo nakon što žrtva podnese prijavu u mjestu u kojem je kazneno djelo počinjeno ili nakon što država mjesta u kojem je kazneno djelo počinjeno podnese prijavu.

Članak 12.

Rokovi zastare za kaznena djela koja štetno utječu na financijske interese Unije

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi predvidjele rok zastare kojim se omogućuju istraga, kazneni progon, sudski postupak i sudska odluka za kaznena djela iz članaka 3., 4. i 5. tijekom dovoljno dugog razdoblja nakon njihova počinjenja, s ciljem djelotvornog postupanja spram tih kaznenih djela.
2. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile, u slučaju kaznenih djela iz članaka 3., 4. i 5. koja su kažnjiva najvišom sankcijom od najmanje četiri godine kazne zatvora, istragu, kazneni progon, sudski postupak i sudska odluku za kaznena djela tijekom razdoblja od najmanje pet godina nakon počinjenja tih kaznenih djela.
3. Odstupajući od stavka 2., države članice mogu odrediti rok zastare kraći od pet godina, ali ne kraći od tri godine, pod uvjetom da je moguć prekid ili zastoje zastare u slučaju određenih akata.

⁽¹⁾ Direktiva 2014/42/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 3. travnja 2014. o zamrzavanju i oduzimanju predmeta i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima u Europskoj uniji (SL L 127, 29.4.2014., str. 39.).

4. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi omogućile izvršenje:
- (a) kazne zatvora dulje od jedne godine, ili alternativno;
 - (b) kazne zatvora u slučaju kaznenog djela koje je kažnjivo najvišom sankcijom od najmanje četiri godine kazne zatvora,

izrečene nakon pravomoćne presude za kazneno djelo iz članka 3., 4. ili 5., tijekom najmanje pet godina od datuma pravomoćne presude. To razdoblje može obuhvaćati produljenja roka zastare koja proizlaze iz prekida ili zastoja.

Članak 13.

Povrat

Ovom Direktivom ne dovodi se u pitanje povrat sljedećeg:

1. na razini Unije, nepropisno plaćenih iznosa u vezi s počinjenjem kaznenih djela iz članka 3. stavka 2. točke (a), (b) ili (c) ili članka 4. ili 5.;
2. na nacionalnoj razini, neplaćenog PDV-a u vezi s počinjenjem kaznenih djela iz članka 3. stavka 2. točke (d) ili članka 4. ili 5.

Članak 14.

Odnos prema drugim primjenjivim pravnim aktima Unije

Primjenom upravnih mjera, sankcija i novčanih kazni kako su utvrđene pravom Unije, posebno onih u smislu članaka 4. i 5. Uredbe (EZ, Euratom) br. 2988/95, ili nacionalnim pravom donesenim u skladu s posebnom obvezom u okviru prava Unije, ne dovodi se u pitanje ova Direktiva. Države članice osiguravaju da kazneni postupci započeti na temelju nacionalnih odredaba kojima se provodi ova Direktiva ne utječu neopravdano na pravilnu i djelotvornu primjenu upravnih mjera, sankcija i novčanih kazni koje se ne mogu izjednačiti s kaznenim postupkom, a koje su utvrđene pravom Unije ili nacionalnim provedbenim odredbama.

GLAVA IV.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 15.

Suradnja između država članica i Komisije (OLAF) te ostalih institucija, tijela, ureda ili agencija Unije

1. Ne dovodeći u pitanje pravila o prekograničnoj suradnji i uzajamnoj pravnoj pomoći u kaznenim pitanjima, države članice, Eurojust, Ured europskog javnog tužitelja i Komisija, u skladu s vlastitim nadležnostima, međusobno surađuju u suzbijanju kaznenih djela iz članaka 3., 4. i 5. U tu svrhu Komisija i, prema potrebi, Eurojust pružaju svu tehničku i operativnu pomoć koja nadležnim nacionalnim tijelima treba radi olakšavanja koordinacije njihovih istraga.
2. Nadležna tijela u državama članicama mogu, u okviru svojih nadležnosti, razmjenjivati informacije s Komisijom kako bi olakšale utvrđivanje činjenica i osigurale djelotvorne mjere protiv kaznenih djela iz članaka 3., 4. i 5. Komisija i nadležna nacionalna tijela u svakom pojedinačnom slučaju uzimaju u obzir zahtjeve povjerljivosti i pravila o zaštiti podataka. Ne dovodeći u pitanje nacionalno zakonodavstvo o pristupu informacijama, kada dostavlja informacije Komisiji, država članica u tu svrhu može postaviti posebne uvjete za korištenje informacijama, bilo da se njima koristi Komisija ili druga država članica kojoj su te informacije proslijeđene.
3. Revizorski sud i revizori odgovorni za reviziju proračuna institucija, tijela, ureda i agencija Unije uspostavljenih u skladu s Ugovorima te proračuna kojima upravljaju i čiju reviziju provode institucije, obavješćuju OLAF i druga nadležna tijela o svakoj činjenici koju utvrde tijekom izvršavanja svojih dužnosti, koja bi mogla predstavljati kazneno djelo iz članka 3., 4. ili 5. Države članice osiguravaju da nacionalna revizorska tijela čine isto.

*Članak 16.***Zamjena Konvencije o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica**

Konvencija o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica od 26. srpnja 1995., uključujući njezine protokole od 27. rujna 1996., 29. studenoga 1996. i 19. lipnja 1997., zamjenjuje se ovom Direktivom za države članice koje obvezuje ova Direktiva, s učinkom od 6. srpnja 2019.

Za države članice koje obvezuje ova Direktiva, upućivanja na Konvenciju smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu.

*Članak 17.***Prenošenje**

1. Države članice do 6. srpnja 2019. donose i objavljuju zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera. One primjenjuju te mjere od 6. srpnja 2019.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. One sadržavaju i izjavu da se, za države članice koje obvezuje ova Direktiva, upućivanja u postojećim zakonima i drugim propisima na Konvenciju koju zamjenjuje ova Direktiva smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja i način oblikovanja te izjave.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

*Članak 18.***Izvjешćivanje i procjena**

1. Komisija do 6. srpnja 2021. podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću kojim se procjenjuje mjera u kojoj su države članice poduzele potrebne mjere radi usklađivanja s ovom Direktivom.

2. Ne dovodeći u pitanje obveze izvješćivanja utvrđene u drugim pravnim aktima Unije, države članice svake godine Komisiji podnose sljedeće statističke podatke o kaznenim djelima iz članaka 3., 4. i 5., ako su dostupni na središnjoj razini u dotičnoj državi članici:

(a) broj kaznenih postupaka koji su započeti, kod kojih je optužba odbijena, koji su završili oslobađanjem, koji su završili osudom i koji su u tijeku;

(b) iznosi čiji je povrat osiguran nakon kaznenog postupka i procijenjena šteta.

3. Komisija do 6. srpnja 2024., te uzimajući u obzir izvješće koje je podnijela na temelju stavka 1. i statističke podatke koje su podnijele države članice na temelju stavka 2., podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću kojim se procjenjuje utjecaj nacionalnog prava kojim se prenosi ova Direktiva na sprječavanje prijevара protiv financijskih interesa Unije.

4. Komisija do 6. srpnja 2022., te na temelju statističkih podataka koje su podnijele države članice na temelju stavka 2., podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u kojem procjenjuje, s obzirom na opći cilj jačanja zaštite financijskih interesa Unije:

(a) je li prag naveden u članku 2. stavku 2. primjeren;

(b) jesu li odredbe o rokovima zastare iz članka 12. dovoljno djelotvorne;

(c) rješavaju li se djelotvorno ovom Direktivom slučajevi prijevара u javnoj nabavi.

5. Izvješćima iz stavaka 3. i 4. prema potrebi se prilaže zakonodavni prijedlog koji može sadržavati posebnu odredbu o prijevarama u javnoj nabavi.

Članak 19.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 20.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Strasbourgu 5. srpnja 2017.

Za Europski parlament
Predsjednik
A. TAJANI

Za Vijeće
Predsjednik
M. MAASIKAS

ISPRAVCI

**Ispravak Uredbe (EU) 2017/1128 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017.
o prekograničnoj prenosivosti usluga internetskog sadržaja na unutarnjem tržištu**

(Službeni list Europske unije L 168 od 30. lipnja 2017.)

Na str. 11., u članku 9., stavku 2.:

umjesto: „Do 21. svibnja 2018. ...”;

treba stajati: „Do 2. lipnja 2018. ...”.

Na str. 11., u članku 10.:

umjesto: „Do 21. ožujka 2021. ...”;

treba stajati: „Do 2. travnja 2021. ...”.

Na str. 11., u članku 11., stavku 2.:

umjesto: „Primjenjuje se od 20. ožujka 2018.”;

treba stajati: „Primjenjuje se od 1. travnja 2018.”.

ISSN 1977-0847 (elektroničko izdanje)
ISSN 1977-0596 (tiskano izdanje)

Ured za publikacije Europske unije
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

HR